

PIĄTEK-CZWARTEK
11-17|07|2025|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY,
MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO,
PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

WRACA WIARA W ELBLĄSKI PORT

**MUZYCZNE LATO
Z RADIEM NA WYSPIE
SPICHRZÓW \5**

**MIROSLAW MASZLANEK.
MIĘDZY ŚWIATAMI \6**

**KULT ROZGRZAŁ
AMFITEATR \8-9**

**WIARA, MIŁOŚĆ
I SAMOTNOŚĆ \14-15**

**BEZPŁATNY
DODATEK
W KAŻDY PIĄTEK**

RELAKS
z Dziennikiem Elbląskim

WRACA WIARA W ELBLĄSKI PORT

POLSKIE LINIE OCEANICZNE WSKAZUJĄ PORT W ELBLĄGU JAKO JEDEN Z POTENCJALNYCH BENEFICJENTÓW PLANOWANEGO ROZWOJU ŻEGLUGI BLISKIEGO ZASIĘGU I LOGISTYCZNEJ OBSŁUGI PAŃSTWOWYCH KONCERNÓW. FIRMA DOSTRZEGA SZANSĘ NA AKTYWIZACJĘ TEGO PORTU W KONTEKŚCIE ZWIĘKSZENIA PRZEPŁYWÓW TOWAROWYCH, SZCZEGÓLNIE W RAMACH EKSPORTU ZBOŻA I PŁODÓW ROLNYCH DO SKANDYNAWII I EUROPY ZACHODNIEJ ORAZ IMPORTU MASZYN, DREWNA I KONTENERÓW.

W sprawozdaniu z działalności Polskie Linie Oceaniczne (PLO) podkreślają, że port w Elblągu może odegrać ważną rolę w nowym modelu żeglugi kabotażowej i bliskiego zasięgu. Firma rozważa eksploatację statków typu coaster na krótkich trasach morskich, co umożliwi efektywne połączenie Elbląga z innymi portami basenu Morza Bałtyckiego. Taka żegluga może znacząco ożywić port i wpłynąć na rozwój gospodarczy całego regionu północno-wschodniej Polski. Polskie Linie Oceaniczne jako spółka z udziałem skarbu państwa deklaruje gotowość do realizacji strategii wspólnego wykorzystania potencjału państwowych spółek zarówno w obszarze logistyki, jak i transportu morskiego. PLO już dziś prowadzi rozmowy z kluczowymi

foto: Andrzej Straszczak

koncernami, takimi jak PKN Orlen, Grupa Azoty czy KGHM, których działalność generuje znaczące ilości ładunków mogących być przeładowywanych również w Elblągu. Równolegle PLO planują rozwijać swoją flotę m.in. przez zakup kolejnych jednostek typu ro-ro i wielozadaniowych statków, aby móc efektywnie obsługiwać nowe kierunki transporto-

we. Firma dostrzega także szansę w rozwijającym się sektorze energetyki wiatrowej na morzu i planuje zaangażowanie się w budowę oraz obsługę farm offshore, co dodatkowo zwiększy zapotrzebowanie na logistyczne zaplecze w regionalnych portach, takich jak Elbląg. Aby statki mogły zawijać do elbląskiego portu, potrzebne są jeszcze dokoń-

czenie pogłębiania toru wodnego na rzece Elbląg oraz budowa obrotnicy. Przetarg na wykonanie dokumentacji projektowej po wcześniejszych komplikacjach został ogłoszony pod koniec lutego 2025 roku. Z zapowiedzi wynikało, że pierwsze statki mogłyby zawinąć do portu już w 2027 roku, jednak obecnie taki termin wydaje się mało realny. Po opracowa-

niu dokumentacji konieczne będzie jeszcze uzyskanie szeregu zgód administracyjnych, w tym środowiskowych. Awłaśnie na kwestie środowiskowe szczególnie wyczulona jest Komisja Europejska, która wciąż nie dała się przekonać do odmrożenia około 170 milionów złotych z Krajowego Planu Odbudowy. Środki te miałyby zostać przeznaczone na inwestycje rozwojowe w porcie, w tym budowę terminala portowego T2 przy ulicy Żytniej oraz rozbudowę i przebudowę terminala portowego przy ulicy Radomskiej. Komisja oczekuje potwierdzenia, że projekt będzie zgodny z unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, w tym zakresie wpływu inwestycji na Zalew Wiślany, a także że będzie ekonomicznie uzasadniony i miał strategiczne znaczenie w skali

kraju. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który złożył wniosek o dofinansowanie inwestycji, prowadził w tej sprawie negocjacje z Komisją Europejską w ramach przeglądu śródkresowego, rozpoczętego na początku 2025 roku, przekonując o zasadności przekazania środków. Komisja Europejska jeszcze nie podjęła decyzji – wniosek jest nadal oceniany. **EWELINA GULIŃSKA**

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Ewelina Gulińska
dziennikarka
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 502 499 529

Elwira Kowalska
manager ds. reklamy
e.kowalska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 604 408 305

foto: Sebastian Strzynek

Inwestycję realizuje firma MTM SA z Gdyni. Roboty rozpoczęły się na początku czerwca. Zakres

prac obejmuje budowę ronda na skrzyżowaniu z ulicą Kościuszki oraz rozbudowę ulicy na od-

cinku od ulicy Kościuszki do ulicy Saperów. Jezdnia zostanie poszerzona do 6 metrów. Przebudowane zostaną chodniki, kanalizacja deszczowa i oświetlenie. Usunięte zostaną kolizje z istniejącą infrastrukturą techniczną. Po zakończeniu robót ulica 13 Pułku stanie się dwukierunkowa. Celem jest odciążenie ulicy Bema oraz usprawnienie przejazdu służb ratunkowych.

Miasto pozyskało na to zadanie ponad 2,8 miliona złotych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, co stanowi ponad 70 procent kosztów kwalifikowanych. Całkowita wartość inwestycji przekracza 2,9 miliona złotych brutto. Wykonawca ma 7 miesięcy na zakończenie prac od dnia przekazania terenu budowy. Od 30 czerwca wprowadzono zmiany w organizacji

ruchu. Na ulicy Kościuszki, na odcinku od ulicy Wspólnej do ulicy Agrykoli w kierunku ulicy Królewieckiej obowiązuje jeden kierunek ruchu. Objazd prowadzi ulicami: Agrykoli – Sienkiewicza – Orzeszkowej – Kościuszki. Wprowadzone zmiany wpłynęły również na trasy autobusów linii 11, 15 i 17: - linia 11 (pętla Dębica): objazd przez Agrykoli

- Sienkiewicza, powrót trasą bez zmian
- linia 15 (pętla Dębowa): objazd jak wyżej, powrót bez zmian
- linia 17 (pętla Skrzydłata): objazd przez Agrykoli – Sienkiewicza, powrót bez zmian. Autobusy zatrzymują się na wszystkich przystankach na objazdowych trasach.

EG

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTOR WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7B
tel. 502 499 539

SŁUŻBY W GOTOWOŚCI

SYTUACJA POGODOWA ZWIĄZANA Z OPADAMI DESZCZU STABILIZUJE SIĘ, ALE SŁUŻBY POZOSTAJĄ W STANIE GOTOWOŚCI – POINFORMOWALI UCZESTNICY SZTABU KRYZYSOWEGO ZWOŁANEGO W MSWiA. – ZAGROŻENIA UTRZYMUJĄ SIĘ W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM – ZAZNACZYŁ SZEF MSWiA TOMASZ SIEMONIAK, CZŁONEK RZĄDOWEGO ZESPOŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

Sztab kryzysowy spotkał się w związku z przechodzącym niżem genueńskim, który spowodował długotrwałe opady deszczu. Niż przemieszcza się nad wschodnią częścią kraju.

Szef MSWiA poinformował, że powoli ustają przyczyny, które były powodem intensywnego zaangażowania służb. – Zagrożenia opadami utrzymują się w województwie małopolskim. W pozostałych służby pozostają w pełnej gotowości – powiedział szef Tomasz Siemoniak. Zastrzegł, że nadal zagrożeniem są ciagle opady deszczu, a w różnych miejscach mogą pojawić się błyskawiczne powodzie i nawałnice.

Siemoniak stwierdził, że Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego „dokonał przeglądu i oceny sytuacji zagrożeń meteorologicznych i hydrologicznych w ciągu ostatniej doby”, a wojewodowie ze wszystkich województw, gdzie wystąpiły zagrożenia, przedstawili raporty.

Przekazał, że od poniedziałku zanotowano 4300

interwencji Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczej straży pożarnej. Najbardziej poszkodowane zostało województwo podkarpackie, gdzie było najwyższe zagrożenie powodziami.

Minister infrastruktury Dariusz Klimczak powiedział, że według ekspertów IMGW ostrzeżenia trzeciego stopnia nie są już wydawane. Poinformował, że stany ostrzegawcze obowiązują na czterech stacjach: trzech w województwie małopolskim i jednej w Zachodniopomorskim, w okolicach Zalewu Szczecińskiego w związku z cofką.

– Sytuacja stabilizuje się. Nie oznacza to, że wychodzimy ze stanu alarmowego, gotowości – uściślił minister infrastruktury. Wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz zaznaczył, że żołnierze obrony terytorialnej na wniosek wojewody małopolskiego będą zaangażowani w pomoc w usuwaniu zniszczeń w Kętach w Małopolsce, a wojewoda podkarpacka zgłosiła wniosek dotyczący Sanoka i także

otrzyma pomoc. Zaznaczył, że zaangażowani do pomocy mieszkańcom i usuwania skutków ulewnych deszczów zostali żołnierze operacyjni i żołnierze obrony terytorialnej m.in. w Czechowicach-Dziedzicach w województwie śląskim i w Paczkowie w województwie opolskim.

Szef MON powiedział, że IMGW i Wody Polskie dostały polecenie utrzymania gotowości. Dodał, że wstanie podwyższonej gotowości pozostają także Wojska Obrony Terytorialnej.

Uczestnicy sztabu kryzysowego poinformowali, że zbiorniki retencyjne zmagazynowały 18 milionów metrów sześciennych wody, przy czym ich łączna pojemność wynosi 1,2 miliarda metrów sześciennych. W związku z

Sztab kryzysowy

zjawiskami pogodowymi nie ucierpiała infrastruktura drogowa, kolejowa ani lotnicza. Zaznaczyli, że Państwowa Straż Pożarna i ochotnicza straż pożarna interweniowały 4,3 tysiąca razy, a do dyspozycji dowódców wojskowych było do 12 tysięcy żołnierzy.

Rzecznik Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej starszy brygadier Karol Kierkowski poinformował rano PAP, że noc minęła bardzo spokojnie. – Od północy do godziny 6 strażacy podjęli 27 interwencji związanych z usuwaniem skutków silnego wiatru i podtopień – przekazał PAP rzecznik KG PSP.

We wcześniejszym podsumowaniu dotyczącym środy Państwowa Straż Pożarna informowała, że jednostki ochrony przeciwpożarowej (PSP i OSP) interweniowały 961 razy w związku z gwałtownymi zjawiskami pogodowymi towarzyszącymi przejściu frontu atmosferycznego. Najwięcej interwencji odnotowano w województwach mazowieckim (199), podkarpackim (159), śląskim (145), małopolskim (129) oraz łódzkim (110).

Działania strażaków zgodnie z komunikatem PSP polegały głównie na usuwaniu wiatrolomów oraz udrażnianiu zatarasowanych dróg i szlaków komunikacyjnych, zabezpieczaniu uszkodzo-

nych dachów na budynkach mieszkalnych i gospodarczych, udrażnianiu przepustów wodnych oraz wypompowywaniu wody z zalanych piwnic, posesji i ulic.

W akcjach na terenie całej Polski udział wzięło około 800 pojazdów PSP. Ponadto uczestniczyło w niej około 5200 strażaków (PSP i OSP).

Z podanego wśród wieczorem komunikatu Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej o aktualnej i prognozowanej sytuacji meteorologicznej i hydrologicznej w kraju wynika, że na rzekach w Polsce, poza zachodnią jej częścią, przeważają wzrosty stanów wody.

PAP/RED.

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś. † p.

Księdza Kanonika **Jana Sindrewicza**

oddanego kapłana, gorliwego pasterza i niezwykłego człowieka, Honorowego Obywatela Miasta i Gminy Pasłęk, proboszcza parafii św. Józefa w Pasłęku w latach 2007-2018, który przez całe swoje życie z wielkim zaangażowaniem służył Bogu i ludziom.

W pamięci naszej społeczności pozostanie jako troskliwy gospodarz, który z oddaniem dbał o dziedzictwo materialne i duchowe powierzonej mu parafii. Jego wyjątkowa troska o zabytki sakralne oraz zaangażowanie w rozwój życia kulturalnego Pasłęka i okolic zaowocowały dziełami, które będą świadczyć o Jego pasji i poświęceniu przez kolejne pokolenia. Dzięki Jego wysiłkom nasze miasto wzbogaciło się o odnowione barokowe organy, które stały się symbolem piękna i kultury, a Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej – trwałym elementem życia kulturalnego regionu. Niech pamięć o Księdzu Janie Sindrewiczu, Jego kapłańskiej posłudze i licznych dokonaniach będzie dla nas wszystkich źródłem wdzięczności i inspiracji.

Rodzinie, Bliskim oraz Wiernym

z parafii Księdza Sindrewicza

składamy wyrazy głębokiego współczucia i łączymy się w modlitwie o spójność Jego duszy.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Pasłęku
mgr Bogdan Pobiarzyn

Zastępca Burmistrza Pasłęka
mgr Damian Bereżański

Burmistrz Pasłęka
mgr inż. Elżbieta Wasiuk

Wyrazy szczerego
i głębokiego współczucia

Aleksandrze Turoń

Radnej Rady Gminy Elbląg

oraz **Jej Rodzinie i Bliskim**

z powodu śmierci

Męża

składają

Robert Dymowski
Przewodniczący
Rady Gminy Elbląg
wraz z Radnymi

Zygmunt Tucholski
Wójt
Gminy Elbląg
z pracownikami

DROGI. STARE I NOWE

WARMIA I MAZURY PRZEZ WIELE DZIESIĘCIOLECI POSTRZEGANE BYŁY JAKO REGION PERYFERYJNY, ODIZOLOWANY OD GŁÓWNYCH SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH POLSKI. ICH TOŻSAMOŚĆ KRAJOBRAZOWA KSZTAŁTOWANA BYŁA PRZEZ MOZAIKĘ JEZIOR, LASÓW, PÓL I ROZPROSZONYCH WIOSEK, STANOWIĄC JEDEN Z OSTATNICH BASTIONÓW DZIKIEJ PRZYRODY I SIELANKOWEGO PEJZAŻU.

Fot. Czytelnik 601/GDDKiA

Stare drogi

Warmia i Mazury to specyficzny system dróg. Popłatany. Kręty. Pokornie dopasowany do rzeźby terenu. Drogi tutaj są obrosłe drzewami. Widać to od razu po przekroczeniu granicy między Mazowszem a Mazurami w okolicy Nidzicy. Część z nich przypomina aleje: lipowe, jesionowe dębowe. Powoduje to, że jest tutaj sporo takich miejsc, które sprawiają wrażenie obszarów parkowych. Trzeba tutaj jeździć uważnie. Część dróg prowadzi już donikąd. Po prostu już fizycznie przestały istnieć wsie, do których kiedyś prowadziły swych mieszkańców. Kręta droga z obowiązkowymi kapliczkami jest symbolem naszego regionu. Pojawia się jako stosunkowo stały element zdjęć, turystycznych folderów, obrazów. Jednak nie jest to cała prawda o naszych uroczych, romantycznych drogach. Jedne z nich są chronione, należąc do chronionego krajobrazu. Inne natomiast są zdewastowane. System tych dróg dobrze widać na mapach sprzed 1945 roku. Jest on ukazany z niesłychaną precyzją. Naniesiono tutaj bowiem również ścieżki, drogi polne, leśne. Dzięki temu można odtworzyć średniowieczny system dróg w Prusach. Po 1945 roku z drogami już jest coraz gorzej.

Ja mam kilka swoich ulubionych dróg. Jeżdżę nimi często dla samej przyjemności przemieszczania się. Nie śpieszę się. Bardziej lubię być wieszony po nich (najlepiej autokarem), niż samemu kierować samochodem. A jeżeli decyduję się sam jechać samochodem, to dlatego, że znam je. Wiem już dobrze, gdzie trzeba jechać wolno. Nie muszę też być tutaj szczególnie uważny, czujny, skoncentrowany. Wystarczy sama jazda i patrzenie. Przypomina to podróż pociągiem lub autobusem. Po prostu nie muszę myśleć o technicznej stronie podróży. Jak chcę, to się zatrzymuję. Na przykład w Sorkwicach, przy kościele lub przy pałacu, ale najczęściej obok kościoła, bo mogę pójść na molo i popatrzeć na jezioro. Potem zatrzymuję się w Szestnie, już za Mrągówem. Tutaj mój rytuał obejmuje chodzenie wokół ruin tutejszego zamku. W drodze powrotnej już tylko się śpieszę. Nie zatrzymuję się. Szybko wracam do Olsztyna. Niczego już wtedy nie widzę poza szosą. Co ciekawe, znaki drogowe doskonale odzwierciedlają charakter tych dróg. Są to rzeczywiste „znaki” przy drodze. Czuję się na nich bezpiecznie. Jestem na nich jakoś zadowolony. Nie denerwują mnie dzikie zwierzęta, które potrafią nagle wpaść pod koła

samochodu. Umiem omijać maszyny rolnicze. Pijani na poboczach nie wzbudzają złości. Wystarczy zwolnić. Zabieram autostopowiczów. Wtedy jest z kim pogadać. Na moich drogach nie boję się ich. Na obcych drogach tego nie robię.

Przemiany krajobrazu

Obecnie trwa wycinanie starych drzew rosnących na ich poboczach. Ma to związek z ulepszeniem tych dróg. Jesteśmy świadkami wzmożenia tego procesu. Budowa nowoczesnych tras szybkiego ruchu — szczególnie ekspresowych dróg S7 i S16 — zainicjowała jednak nowy etap w dziejach regionu. Zmiany, jakie niosą te inwestycje, sięgają daleko poza sferę techniczną czy komunikacyjną. Dotykają one samej istoty krajobrazu, jego znaczenia kulturowego, ekologicznego i społecznego.

Nowe drogi wymagają przestrzeni, równego terenu i inżynierskich kompromisów między naturą a technologią. Przekształcanie wzgórz morenowych, melioracja podmokłych terenów, usuwanie drzew i zmiany biegów cieków wodnych stają się nieuniknionymi elementami tych inwestycji. W miejsce naturalnych pagórków pojawiają się estakady i nasypy, spokojne doliny przecinają masywne mosty i węzły ko-

munikacyjne. Fragmentacja przestrzeni skutkuje zakłóceniem ciągłości przyrodniczej, szczególnie w regionach o wysokiej bioróżnorodności, takich jak Puszcza Piska czy Dolina Drwęcy. Wprawdzie stosuje się przejścia dla zwierząt i dźwiękochłonne ekrany, ale nie są one w stanie w pełni zrekompensować strat krajobrazowych.

Przemiany społeczno-gospodarcze

Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego nowe drogi stanowią wyraźny impuls dla regionu. Lepsza dostępność komunikacyjna sprzyja turystyce, przemysłowym inwestycjom i powstawaniu centrów logistycznych, zwłaszcza w okolicach Elbląga, Olsztyna, Ostródy czy Elku. Czas dojazdu na Mazury z Warszawy czy Gdańska uległ znacznemu skróceniu, co zmieniło sposób, w jaki mieszkańcy dużych miast postrzegają wypoczynek i bliskość natury. Region coraz częściej przekształca się z odludnej przestrzeni w rekreacyjno-komercyjną przestrzeń. Jednocześnie pojawia się zjawisko pogłębiającej się marginalizacji miejscowości, które zostały pominięte przez nowe szlaki. Dawne drogi krajowe tracą znaczenie, a z nimi upadają lokalne punkty usługowe, stacje benzynowe czy małe gospo-

darstwa agroturystyczne. Rozwój jednej części regionu może więc oznaczać stagnację innej.

Konflikt między tradycją a nowoczesnością

Dla wielu mieszkańców i miłośników Warmii i Mazur nowe drogi są symbolem cywilizacyjnego postępu, ale też źródłem niepokoju. Zmieniają bowiem nie tylko przestrzeń, lecz także sposób jej postrzegania. Tradycyjny krajobraz z polnymi drogami, alejami drzew, kapliczkami i drewnianymi domami zostaje wyparty przez infrastrukturę nowoczesności: asfalt, energochłonne bariery, światła drogowe. To nie tylko zmiana estetyczna, ale także tożsamość

ciowa — zanika pejzaż, który przez dekady kształtował kulturową i emocjonalną więź mieszkańców z ziemią. W krajobrazie Warmii i Mazur można odczytać historię regionu: ślady dawnych Prus Wschodnich, dziedzictwo powojennego osadnictwa, sakralną symbolikę przydrożnych krzyży. Nowe trasy drogowe często przecinają te linie pamięci, tworząc przestrzeń funkcjonalną, ale kulturowo wyjałowioną.

Podsumowanie

Budowa nowych dróg szybkiego ruchu na Warmii i Mazurach jest procesem nieodwracalnym i ambiwalentnym. Przynosi wiele korzyści: skraca dystans, ułatwia życie, stymuluje rozwój. Jednocześnie jednak zmienia krajobraz w głęboki i często nieodwracalny sposób. W obliczu tych przemian konieczne jest poszukiwanie równowagi między infrastrukturalnym rozwojem a ochroną dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Warmia i Mazury nie mogą stać się wyłącznie przejazdowym regionem. Ich wartość tkwi w szczególnej relacji człowieka z krajobrazem — relacji, którą warto chronić, zanim bezpowrotnie się zatrze.

MAREK MELNYK

REKLAMA

NAGROBKI POJEDYNCZE • NAGROBKI PODWÓJNE
• NAGROBKI URNOWE • RZEŻBY

PIK GRANIT
KAMIENIARSTWO

Oryginalne i wytworne nagrobki, eleganckie
oraz unikalne rzeźby, idealnie dopełnia wygląd nagrobka.

Do każdego zlecenia
podchodzimy indywidualnie
i jest ono dla nas swoistym wyzwaniem.

Zadowolenie klienta
to podstawa, stawiamy je sobie
jako najwyższą poprzeczkę.

PIK GRANIT
Pasłęk, ul. Sprzymierzonych 15

Zakład czynny jest w godzinach: pon.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-13.00
tel. 511 273 884, e-mail: biuro@pikgranit.pl
www.pikgranit.pl

Już w najbliższą sobotę, 12 lipca, o godzinie 20 na elbląskiej Wyspie Spichrzów ruszy wielki koncert z udziałem najpopularniejszych polskich artystów. Na scenie Lata z Radiem i Telewizją Polską wystąpią Anna Wyszkon, Grzegorz Hyży, Małgorzata Ostrowska, Mesajah, Natalia Szroeder, Roksana Węgiel, Urszula, Wilki, Modelki i Tadeusz Seibert. Wydarzenie poprowadzą Dominika Matuszak, Aleksandra Grysz i Filip Antonowicz z TVP oraz Urszula Kaczyńska z Polskiego Radia.

Ale atrakcje nie kończą się na koncercie, wręcz przeciwnie, wystartują już od rana!

Od godziny 7.30 Telewizja Polska zaprasza do plenerowego studia „Pytania na śniadanie”, realizowanego w całości z Elbląga i z udziałem widzów. W programie zobaczymy m.in. wyścigi smoczycich łodzi, rejs po Kanale Elbląskim, malowanie portretów pupili na płótnie, renowację ogrodowych mebli oraz spotkania z ciekawymi mieszkańcami miasta, m.in. z policjantką Igą Sozoniuk, nazywaną psim detektywem, kucharzem i hodowcą ślimaków Grzegorzem Skalmowskim, znanym jako Pan Ślimak, Martą Gałuszewską, zwyciężczynią 8. edycji „The Voice of Poland”, oraz braćmi Markiem i Adamem Kuleszami, fanami „Stars Wars” i twórcami gwiazdnowojennych modeli znanych na całym świecie. Pojawia się również artyści wieczornego koncertu, m.in. Urszula i Grzegorz Hyży, a kuchnię regionu zaprezentuje Adriana Marczevska z Koła Gospodyń Wiejskich „Nasze Tropy”.

O godzinie 12.35 zespół programu „Polska na Tak” TVP Info ruszy w rejs statkiem „Jantar” po trawie unikalnymi pochylniami Kanału Elbląskiego. Ten najstarszy pasażerski statek w Polsce właśnie wrócił do Elbląga po 40 latach. Będzie pływającą sceną kulturalnych wydarzeń. W planie koncerty szantowe i jazzowe, rozmowy o bezpieczeństwie nad wodą, pokaz ratownictwa wodnego w nowym Parku Wodnym „Dolinka”, wystawa klasycznych aut, prezentacja joysticka sprzed lat i gra

Fot. Marcin Monagialo

MUZYCZNE LATO Z RADIEM NA WYSPIE SPICHRZÓW

W SOBOTĘ LATO Z RADIEM I TELEWIZJĄ POLSKĄ ZAWITA DO ELBLĄGA. NA WYSPIE SPICHRZÓW ODBĘDZIE SIĘ KONCERT Z UDZIAŁEM POPULARNYCH ARTYSTÓW, NA BULWARZE ZYGMUNTA AUGUSTA POTAŃCÓWKA, A PRZY KATEDRZE PIKNIK NAUKOWY. ALE TO TYLKO CZĘŚĆ LICZNYCH ATRAKCJI, KTÓRE BĘDĄ CZEKAŁY NA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW. PRZEDSTAWIAMY SZCZEGÓŁOWY PROGRAM WYDARZENIA.

wkultowe gry wideo z przełomu lat 90. Swoje umiejętności zaprezentują też elbląscy judocy. Policja pokaże swoje radiowozy i grę edukacyjną,

a także pochwali się psem, który służył na igrzyskach olimpijskich w Paryżu.

W tym samym czasie w specjalnym miasteczku

medycznym, przy stoisku NFZ będzie można wykonać pomiary masy i składu ciała, zasięgnąć porady dietetyka, nauczyć się prawidłowego mycia zębów, a także skorzystać z badań w mammobusie i cytobusie.

Polskie Radio zaprasza już od godziny 9 na plac Katedralny na plenerową audycję „Lato z Radiem” prowadzoną na żywo przez Sławę Bieńczycką. Będzie m.in. o elbląskiej starówce, która harmonijnie łączy historię z nowoczesnością, oraz o fenomenie Kanału Elbląskiego i jego zabytkowych pochylniach.

Od godziny 12 także na placu Katedralnym rusza piknik edukacyjny „Ale Kosmos!”. Na odwiedzających czeka m.in. model stacji kosmicznej, gra „Audionauci”, radiowy escape room, warsztaty o ludzkim

PROGRAM LATO Z RADIEM I TELEWIZJĄ POLSKĄ W ELBLĄGU Sobota, 12 lipca 2025 r.

plac Katedralny – scena Polskiego Radia:

- 9.00 – plenerowe wydanie audycji „Lato z Radiem” (prowadzenie: Sława Bieńczycka)
- 12.00-16.00 – piknik edukacyjny „Ale Kosmos!”:
 - model stacji kosmicznej i eksperymenty dr. Sławosza Uznańskiego
 - gra „Audionauci” i radiowy escape room
 - pokazy chemiczne, mikroskopia, warsztaty o mózgu
- 14.00 – audycja „Muzyczne Lato z Radiem” (na żywo)
- 16.00 – międzypokoleniowa potańcówka z zespołem Lazy Swing Band

bulwar Zygmunta Augusta – piknik TVP:

- od 9.00 – rodzinny piknik Telewizji Polskiej
- koło fortuny, konkursy z nagrodami
- zabawy i atrakcje dla dzieci i dorosłych
- 12.35-15.35 – program TVP Info „Polska na Tak” (siedem wejść co pół godziny)
- rejs statkiem „Jantar” po pochylni Kanału Elbląskiego
- koncert szant i jazz na pokładzie
- prezentacja joysticka z lat 90. i retro gier
- klasyczne pojazdy, pokazy ratownictwa wodnego, judo
- policja ze służbowym psem, gra edukacyjna, radiowozy
- ceramika z Kadyn i rozmowy z mieszkańcami

studio „Pytania na Śniadanie” – plener TVP:

- 7.30 – start programu „Pytanie na Śniadanie” z Elbląga
- rejs po Kanale Elbląskim
- smocze łodzie
- portrety pupili na płótnie
- renowacja ogrodowych mebli
- goście: Marta Gałuszewska, Grzegorz Skalmowski (Pan Ślimak), Iga Sozoniuk (psi detektyw), bracia Kulesza („Star Wars”), Urszula i Grzegorz Hyży
- kuchnia warmińsko-mazurska z Adrianą Marczewską

Wyspa Spichrzów – koncert

- 20.00 – koncert trasy Lato z Radiem i Telewizją Polską
- wystąpią: Anna Wyszkon, Grzegorz Hyży, Małgorzata Ostrowska, Mesajah, Natalia Szroeder, Roksana Węgiel, Urszula, Wilki, Modelki, Tadeusz Seibert
- prowadzący: Dominika Matuszak, Aleksandra Grysz, Filip Antonowicz (TVP), Urszula Kaczyńska (Polskie Radio)

strefa zdrowia

- miasteczko medyczne (NFZ) – bezpłatne badania i porady:
 - analiza składu ciała
 - porady dietetyczne
 - instruktaż mycia zębów
 - mammobus i cytobus.

mózgu, pokazy chemiczne i mikroskopia. O godzinie 14 wystartuje „Muzyczne Lato z Radiem”, a o godzinie 16 zacznie się międzypokoleniowa potańcówka na bulwarze Zygmunta Augusta z muzyką na

żywo w wykonaniu Lazy Swing Band.

To jednak nie koniec – od rana przy bulwarze trwać będzie rodzinny piknik z kołem fortuny, konkursami i nagrodami, organizowany przez TVP.

OPRAC. EG

SPRAWDŹ, JAK POJADĄ TRAMWAJE I AUTOBUSY PO KONCERCIE LATO Z RADIEM

W związku z plenerową imprezą Lato z Radiem i Telewizją Polską ZKM w Elblągu informuje, że w celu ułatwienia powrotu uczestnikom wydarzenia w sobotę, 12 lipca, na liniach nr 1 i 12 zjazdowe kursy zostaną wydłużone do pętli:
- **linia nr 1** z placu Słowiańskiego (kierunek Ogólna): godz. ok. 22.40 oraz ok. 23.05,

- **linia nr 12** z placu Słowiańskiego (kierunek Odrodzenia): godz. ok. 22.15.
ZKM w Elblągu przekazuje również, że tego dnia trasa linii nr 14 zostanie tymczasowo zmieniona. Od ok. godz. 15.00 do końca dnia autobus linii nr 14 będzie kursował w obu kierunkach po skróconej trasie – do pętli przy ulicy Warszawskiej.

Mirosław Maszlanko mieszka w miejscowości Marwica koło Pasłęka na Warmii. Jest to jego rodzinna wieś. Mieszka i tworzy w gospodarstwie odziedziczonym po rodzicach. Mirosław Maszlanko ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie. Na Wydziale Malarstwa uzyskał dyplom pod kierunkiem profesora Stefana Gierowskiego, aneks zrzeźby u profesora Adama Myjaka. Jest artystą rozpoznawalnym międzynarodowo, a zarazem związanym z naszym regionem. Twórczość Mirosława Maszłanki jest związana z nurtem land artu. Charakteryzuje się głębokim dialogiem między człowiekiem a naturą. Jego instalacje, tworzone z naturalnych materiałów, takich jak wiklina, słoma czy воск, nie tylko wpisują się w krajobraz, ale także nawiązują do uniwersalnych tematów istnienia i kosmosu. Marwica zatem jest stolicą land artu Warmii i Mazur. Proponuję interpretację jego działań artystycznych w kategoriach mezokosmicznej sztuki – rozumianej jako praktyka sytuująca się w przestrzeni „pomiędzy”: między mikroświatem naturalnej materii a makrokosmosem idei, między człowiekiem a środowiskiem, między tym, co przemijalne, a tym, co symboliczne i trwałe w znaczeniu kulturowym.

Kosmiczne inspiracje w twórczości Maszłanki

W pracach Maszłanki często pojawiają się spiralne formy, okręgi czy konstrukcje przypominające gniazda, które mogą być interpretowane jako odniesienia do kosmicznych struktur i archetypicznych symboli. Na przykład jego instalacja „Tomografia drzewa” składa się z okręgów wykonanych z wierzbowych gałęzi, opasujących pnie drzew. Te formy przypominają słoje drzewa, parasole, suknie wirujących derwiszów, spirale czy nawet obiekty UFO, co wskazuje na próbę wniesienia w strukturę i specyfikę drzewa oraz nawiązanie do kosmicznych form.

Fot. Wikipedja

MIROSŁAW MASZLANKO. MIĘDZY ŚWIATAMI

Inna praca, zatytułowana „Dwoistość”, prezentowana w parku im. Stanisława Staszica w Częstochowie, łączy dwa żywioły: wzrastanie zieleni i unoszenie się ptaków. Artysta opisuje ją jako metaforyczne połączenie początków wegetacji i lotu, co może symbolizować dążenie do rozprzestrzeniania się i wertykalne dążenie ku światłu – elementy często kojarzone z kosmicznymi aspiracjami.

Sztuka w kontekście kosmosu

Maszlanko nie tylko tworzy formy inspirowa-

ne naturą i kosmosem, ale także angażuje się w edukacyjne działania, prowadząc warsztaty z land artu. Podczas takich warsztatów jak „Land art na granicy” w Sławatyczach uczestnicy tworzą instalacje z naturalnych materiałów, eksplorując relacje między człowiekiem a środowiskiem naturalnym.

Jego prace są efemeryczne i często ulegają naturalnym procesom rozkładu, co podkreśla ich związek z cyklem życia i przemijania – tematami obecnymi zarówno w naturze, jak i w kosmicznych rozważaniach o istnieniu.

Pomiędzy mikroświatem biologii a makrokosmosem idei

W epoce, w której sztuka często jest oderwana od materii, miejsca i czasu, twórczość Mirosława Maszłanki stanowi wyjątkowe świadectwo powrotu do korzeni – nie w sensie nostalgii, lecz zakorzenienia. Jego instalacje z trzciny, wikliny, słomy czy drewna, wpisujące się w nurt land artu, są nie tylko artystycznymi gestami, ale również świadectwami duchowego i ekologicznego myślenia o świecie. To, o czym chce opowiedzieć, rozgrywa się w określonej

przestrzeni, którą można nazwać mezokosmiczną. Artysta kreuje swe dzieła w przestrzeni pośredniej: między mikroświatem biologii a makrokosmosem idei. W tej przestrzeni ujawnia się świat jako doświadczenie – kruche, ale pełne sensu.

Świat środkowy: przestrzeń przeżywana

Termin „mezokosmos” przywołuje ideę świata środkowego – przestrzeni, w której toczy się codzienne życie istot cielesnych, świata nie tyle abstrakcyjnego, co doświadczanego zmysłowo i egzystencjalnie. To świat, w którym funkcjonują nie tylko ludzie, ale również zwierzęta, rośliny, wiatr, ogień i czas. Maszlanko nie tworzy w próżni – jego dzieła wyrastają z konkretnych miejsc: z łąk, pól, skrajów lasów, nieoswojonych przestrzeni. Właśnie tam – w „pomiędzy” – rozciąga się pole jego sztuki. Artysta działa więc nie z pozycji demiurga, lecz współuczestnika świata.

Materia jako forma życia

To, co wyróżnia prace Maszłanki, to organiczność nie tylko materiałów, ale i myślenia. Trzcina, wiklina, słoma – wszystko to materia żywa, podatna na czas, wilgoć, światło. W jego dłoniach staje się ona nie tylko tworzywem, ale i partnerem. Instalacje artysty nie mają ambicji trwania – poddają się procesom biologicznym, rozpadają się, obrastają, gniją. Efemeryczność nie jest tu słabością, lecz wartością. To, co przemija, nabiera znaczenia nie przez swoją trwałość, ale przez intensywność obecności. Każda forma jest chwilą zawieszoną między bytem a niebytem.

Symbolika „pomiędzy”

Motywy obecne w twórczości Maszłanki: bramy, łuki, gniazda, spirale mają symboliczny charakter. Nie są to przypadkowe formy: brama to przejście, spirala – ruch życia, gniazdo – schronienie i początek. Artysta operuje językiem pierwotnych form, które łączą człowieka z kosmo-

sem. Nie potrzebuje do tego technologii – wystarczy mu natura. W tym sensie jego sztuka jest rytualna, choć bez religijnych odniesień; duchowa, choć bez dogmatów. Jest to sztuka, która przemawia do naszej cielesności, pamięci gatunkowej, intuicji.

Relacja z miejscem

Każde dzieło Maszłanki powstaje w dialogu z miejscem. Nie chodzi jedynie o fizyczną lokalizację, ale o pejzaż – zarówno zewnętrzny, jak i wewnętrzny. Instalacje nie są narzucane przestrzeni – raczej z niej wyrastają, jakby były jej naturalnym przedłużeniem. Wpisują się w krajobraz; często trudno je oddzielić od otoczenia. Ta integracja z przestrzenią to gest pokory, ale też afirmacja świata. Artysta nie chce go zmieniać – chce go rozumieć, przeżywać, wydobywać jego sensy.

Mezokosmiczna etyka i duchowość

Wszystko to składa się na to, co można nazwać mezokosmiczną etyką sztuki: postawą, która uznaje relacyjność wszelkiego istnienia, wrażliwość na rytmy przyrody, otwartość na kruchość. Maszlanko – niczym współczesny szaman natury – tworzy dzieła, które nie są skierowane wyłącznie do oka, lecz także do ciała, pamięci, intuicji. Jego instalacje nie domagają się interpretacji, lecz obecności. Są przestrzeniami kontemplacji, a zarazem przypomnieniem, że człowiek nie jest panem świata, ale jego częścią.

Sztuka Mirosława Maszłanki wymyka się klasyfikacjom. Jest land artem, ale i sztuką duchową. Jest efemeryczna, ale i głęboko symboliczna. Jest lokalna, a zarazem uniwersalna. Jej mezokosmiczny wymiar polega na tym, że zaprasza nas do spotkania ze światem, który jest „pomiędzy” – pomiędzy nami a naturą, przemijaniem a trwaniem, materią a znaczeniem. W świecie zdominowanym przez nadmiar informacji i obiektów sztuka Maszłanki jest gestem milczenia – ale milczenia pełnego treści.

MAREK MELNYK

W LEŚNICZÓWCE PRANIE RUSZYŁ XXVIII LETNI SEZON ARTYSTYCZNY

Sobota, 12 lipca, godz. 18.00
„Trzecia godzina gratis”, Wojan Trocki i Czuli Ojcowie – spektakl piosenki autorskiej Wojana Trockiego do kompozycji Hipolita Woźniaka. Wojan Trocki, znany ze swoich kreacji i transformacji aktorsko-muzycznych (m.in. w Pożarze w Burdelu), trzyma odbiorców w napięciu i skupieniu dzięki zwinnie opowiadanym między piosenkami perypetiom, zaprasza do postapokaliptycznej historii umiejscowionej w zamkniętym klubie w dużym mieście.

Jeden człowiek i nie milknąca choćby na chwilę muzyka Czujących Ojców tworzą nowatorski godzinny muzodram. Całość wciąga, bawi i wzrusza.

Wykonawcy: Wojan Trocki – wokal, Hipolit Woźniak – gitara, Janek Woźniak – kontrabas, Robert Bielak – skrzypce elektryczne, Artur Zajączkowski – perkusja. Bilety: 40 zł

Niedziela, 13 lipca, godz. 17.00
42. edycja koncertów z cyklu „Muzyka u Gałczyńskiego”
Poezja K.I. Gałczyńskiego w interpretacji Wojciecha Malajkata. Muzyka: Julia Kociuban – fortepian. Utwory: Fryderyk Chopin – „Nokturn c-moll op. 48 nr 1” i „Bal-

lada F-dur op. 38” oraz Siergiej Rachmaninow – „Moments musicaux op. 16”. Koncert realizowany we współpracy z Narodowym Instytutem Muzyki i Tańca w ramach cyklu „Z klasyką przez Polskę”. Julia Kociuban jest jedną z czołowych polskich pianistek swojego pokolenia. Koncertuje, nagrywa płyty i organizuje festiwal muzyczny. Pochodzi z Krakowa, ukończyła Uniwersytet Muzyczny w Warszawie. Występowała w znakomitych salach koncertowych w Europie (m.in. Herkulessaal w Monachium, Konzerthaus w Wiedniu i Konzerthaus w Berlinie), Ameryce Północnej oraz Azji. Koncertuje jako solistka, kameralistka, a także z towarzyszeniem różnych orkiestr kameralnych i symfonicznych (m.in. Wiener Symphoniker i NDR Sinfonieorchester Hamburg). Była półfinalistką Konkursu Czajkowskiego w Moskwie w 2015 r. i zdobyła III nagrodę na Konkursie Mozartowskim w Salzburgu w 2016 r. Jej debiutancka płyta z 2015 r. „Schuman, Chopin, Bacewicz” została uznana przez krytyków za jeden z najciekawszych polskich pianistycznych debiutów fonograficznych ostatnich lat. Od tej pory ukazały się także m.in. płyta „Tansman, Bacewicz.

Piano concertos” (2020, nominowana do nagrody Fryderyka) oraz album „Polskie polonezy” (2022).

Bilety: 25 zł (normalny), 20 zł (dla rodzin z dziećmi do lat 18).

REKLAMA

Tolkmicko, dnia 11.07.2025 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA TOLKMICKA o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych Kadyny i Kamionek Wielki i mieście Tolkmicko

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 pkt 1, art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112)

zawiadamiam o:

- 1) podjęciu uchwały nr XII/137/2025 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Kadyny, tereny nad Zalewem Wiślanym,
- 2) przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu wyżej wymienionej zmiany planu miejscowego,

zmiana planu dotyczy wyłącznie:
terenu działek nr 669, 369, 370/5, 377/2, 378/2, 681 obręb Kadyny

- 3) podjęciu uchwały nr XIII/148/2025 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego jednostkę osadniczą Kadyny w gminie Tolkmicko,
- 4) przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu wyżej wymienionej zmiany planu miejscowego,

zmiana planu dotyczy wyłącznie:
terenu działek nr 733, 734 i 690/1 obręb Kadyny,

- 5) podjęciu uchwały nr XV/168/2025 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego miasto Tolkmicko i fragment obrębu geodezyjnego Suchacz,
- 6) podjęciu uchwały nr XIII/147/2025 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego miasto Tolkmicko i fragment obrębu geodezyjnego Suchacz,
- 7) przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu wyżej wymienionej zmiany planu miejscowego,

zmiana planu dotyczy wyłącznie:
terenów oznaczonych w obowiązującym planie jako: A3.11.UU oraz terenu działki nr 219/5, obręb Tolkmicko 1

- 8) podjęciu uchwały nr XV/173/25 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obręb geodezyjny Kamionek Wielki w gminie Tolkmicko,
- 9) przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu wyżej wymienionej zmiany planu miejscowego,

zmiana planu dotyczy wyłącznie zasad zaopatrzenia w wodę.

Wnioski w przedmiotowych sprawach można składać na adres: Urząd Miasta i Gminy Tolkmicko, plac Wolności 3, 82-340 Tolkmicko w terminie 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.

Wnioski do projektu zmiany planu należy składać za pomocą „PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO”. Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Tolkmicko oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Tolkmicko na stronie <https://tolkmicko-umig.bip-wm.pl/public/> w zakładce: Poradnik interesanta (jak załatwić sprawę?) – Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego.

Jako wniesione na piśmie uznaje się również wnioski w postaci elektronicznej, opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePU-AP lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: elektronicznej skrzynki podawczej: /ov023d2fjt/SkrytkaESP lub systemu e-Doręczeń: AE:PL-36713-47362-BUFIW-30. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Tolkmicka. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Tolkmicka. Kontakt z inspektorem ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy Tolkmicko za pomocą e-mail iod@tolkmicko.pl. Klauzula informacyjna RODO wraz z ograniczeniem wynikającym z art 8a ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dostępna jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Tolkmicko oraz na stronie internetowej: <https://tolkmicko-umig.bip-wm.pl/public/getFile?id=325293>

B U R M I S T R Z
mgr Józef Antoni Zamojcin

• Wojan Trocki

KULT ROZGRZAŁ AMFITEATR

PONAD DWIE GODZINY GRANIA BEZ PRZERWY, TRZYDZIEŚCI KAWAŁKÓW I ŻYWIOŁOWY TŁUM POD SCENĄ
– TAK ZAKOŃCZYŁ SIĘ SOBOTNI WIECZÓR PODCZAS PIWOWARÓW BRANIEWSKICH.

Zespół Kult wszedł na scenę tuż po 20:00 i od razu porwał publiczność. Żadnych przemówień, żadnych ozdóbek. Tylko mocna, prawdziwa muzyka. I wielkie brawa na koniec

Obok sceny – rodzinna strefa zabawy. Dmuchańce, animacje, popcorn i wata cukrowa. Dzieci biegały, rodzice odpoczywali – dokładnie tak, jak powinno być podczas letniego festynu.

Na stadionie miejskim rozegrano III Memoriał Piłkarski im. Jacka Ptaka. Rywalizacja była zacięta, emocji nie brakowało, a kibice – choć poranna pora – dopisali.

Po południu centrum wydarzeń przeniosło się do amfiteatru. Od 15:00 scena nie miała chwili wytchnienia.

W niedzielę też się działo – na boisku przy ulicy Botanicznej rozegrano Turniej Piłki Plażowej o Puchar Burmistrza Braniewa. Zespoły walczyły o każdy punkt, a pogoda dopisała.

DAWID NAROŻNY I POLSKI ELVIS NA SCENIE WE FROMBORKU

JUŻ 12-13 LIPCA ODBĘDĄ SIĘ XXII DNI FROMBORKA. GWIAZDĄ SOBOTNIEGO WIECZORU BĘDZIE ZESPÓŁ DAWIDA NAROŻNEGO PIĘKNI I MŁODZI, A WCZEŚNIEJ NA SCENIE WYSTĄPI ADAM GAŁKA W ROLI POLSKIEGO ELVISA. W PROGRAMIE ZNAJDĄ SIĘ RÓWNIŻ PIKNIK RODZINNY, ZAWODY WĘDKARSKIE, ANIMACJE DLA DZIECI ORAZ SPACERY HISTORYCZNE Z PRZEWODNIKIEM. IMPREZA MA OTWARTY CHARAKTER I SKIEROWANA JEST DO MIESZKAŃCÓW ORAZ GOŚCI ODWIEDZAJĄCYCH MIASTO.

Piątek, 11 lipca – koncert i wieczorne zwiedzanie

W piątek o godzinie 19 na Wzgórzu Katedralnym zaplanowano oficjalne rozpoczęcie święta. Przewidziane jest wręczenie wyróżnień, m.in. De Revolutionibus Trophy, oraz rozstrzygnięcie konkursu Senior Roku.

O godzinie 20 rozpocznie się koncert Elbląskiej Orkiestry Kameralnej. Następnie w godzinach 21.30-23 będzie można wziąć udział w nocnym zwiedzaniu Wieży Radziejowskiego.

Sobota, 12 lipca – zawody, piknik i koncerty

Sobotni program otwierają zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza Fromborka, które rozpoczną się o godzinie 7 rano w porcie rybackim.

O godzinie 11.30 wystartuje spacer tematyczny, który poprowadzi kustosz

Muzeum Mikołaja Kopernika Jagoda Semków. Trasa obejmuje m.in. szpital św. Ducha i inne ważne miejsca związane z historią miasta.

Od godziny 14 rozpocznie się piknik miejski, podczas którego odbędą się występy lokalnych artystów, animacje dla dzieci, konkursy i warsztaty.

O godzinie 15 na scenie pojawi się zespół Maskotki z programem dla dzieci „Gram na gitarze”.

Na godzinę 18 zaplanowano występ Adama Gałki

– wykonawcy w stylu Elvisa Presleya. O godzinie 21 wystąpi zespół Dawida Narożnego Piękni i Młodzi, po którym odbędzie się taneczna zabawa z DJ Magikiem.

PROGRAM XXII DNI FROMBORKA

11-12 LIPCA 2025 R.

PIĄTEK, 11 LIPCA

19.00 – inauguracja XXII Dni Fromborka (miejsce: Wzgórze Katedralne);

– powitanie gości

– wręczenie wyróżnień De

Revolutionibus Trophy

– ogłoszenie wyników konkursu Senior Roku.

20.00 – koncert Elbląskiej Orkiestry Kameralnej (miejsce: wnętrze katedry Wniebowzięcia NMP i św. Andrzeja).

21.30-23.00 – nocne zwiedzanie Wieży Radziejowskiego.

Muzeum Historii Pomnika Frombork Zespół Katedralny

zaprasza na bezpłatne nocne zwiedzanie Wieży Radziejowskiego.

SOBOTA, 12 LIPCA

7.00-12.00 – zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza Fromborka (miejsce: port rybacki);

7.00 – start zawodów

12.00 – wręczenie nagród.

11.30-13.00 – spacer tematyczny z kustoszem Muzeum Mikołaja Kopernika (zbiórka przed wejściem do szpitala św. Ducha, obowiązuje bilet ulgowy).

14.00 – piknik miejski (miejsce: promenada);

– występy artystyczne

– animacje i zabawy dla dzieci

– warsztaty
– dmuchańce
– stoiska gastronomiczne i promocyjne.

15.00 – program dla dzieci: Maskotki – „Gram na gitarze”. Dla najmłodszych zagra zespół Maskotki Łukasza Szpakowskiego, znany z hitu „Ja gram na gitarze”.

16.00 – występy lokalnych artystów.

17.00 – koncert Adama Gałki – „Polski Elvis”.

21.00 – koncert Dawid Narożny & Piękni i Młodzi.

22.00 – zabawa taneczna z DJ Magikiem.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny.

REKLAMA

BURMISTRZ PASŁĘKA
informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku został wywieszony wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Pasłęk, przeznaczonych do dzierżawy. Wykaz wywieszono na okres od 11 lipca do 1 sierpnia 2025 r. i zamieszczono na stronach internetowych Urzędu: <https://paslek.pl/> oraz <https://bip.paslek.pl/>.

przetarg

Spółdzielnia Mieszkaniowa „ZAKRZEWO” w Elblągu

zawiadamia, że w dniu 28.07.2025 r. o godz. 11.00 w siedzibie Spółdzielni przy ul. Robotniczej 246 zostanie przeprowadzony przetarg ustny nieograniczony na ustanowienie odrębnej własności n.w. lokalu mieszkalnego na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2000 r. z późn. zm.):

nr 30 przy ul. Kalenkiewicza 19 w Elblągu, o pow. użytkowej 27,40 m².
Wywoławcza wartość prawa własności lokalu – 135 000,00 zł, wadium 6750,00 zł płatne na konto Spółdzielni: 62 1020 1752 0000 0102 0003 1583 do dnia 28.07.2025 r. do godz. 10.00.

Więcej informacji na temat mieszkania i zasad przetargu można uzyskać w Spółdzielni, pok. nr 9, tel. 55 235 69 03 wew. 232, 230 lub 533 223 350, i na stronie internetowej www.zakrzewo.elblag.pl.

REKLAMA

Tolknicko, dnia 11.07.2025 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA TOLKMICKA
o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Tolknicko terenu obejmującego fragment obrębu geodezyjnego Kadyny oraz obrębu geodezyjnego Tolknicko 1

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1130 z późn. zm.) w nawiązaniu do art. 64 ust. 2 i art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 07 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 pkt 1, art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112)

zawiadamiam o:

- 1) podjęciu uchwały nr XIV/161/2025 Rady Miejskiej w Tolknicku z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Tolknicko terenu obejmującego fragment obrębu geodezyjnego Kadyny,
- 2) podjęciu uchwały nr XIII/160/2025 Rady Miejskiej w Tolknicku z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Tolknicko terenu obejmującego fragment obrębu geodezyjnego Tolknicko 1,
- 3) przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu wyżej wymienionej zmiany studium.

Zmiana studium dotyczy wyłącznie terenu działek nr 669, 369, 370/5, 377/2, 378/2, 681 obręb Kadyny oraz 219/5 obręb Tolknicko 1.

Wnioski w przedmiotowych sprawach można składać na adres: Urząd Miasta i Gminy Tolknicko, plac Wolności 3, 82-340 Tolknicko w terminie 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.

Wnioski do projektu zmiany studium należy składać za pomocą „PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO”. Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Miasta Tolknicko oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tolknicko na stronie: <https://tolkmicko-umig.bip-wm.pl/public/> w zakładce: Poradnik interesanta (jak załatwić sprawę?) – Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego.

Jako wniesione na piśmie uznaje się również wnioski wniesione w postaci elektronicznej, opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: elektronicznej skrzynki podawczej: /ov023d2fjt/SkrytkaESP lub systemu e-Doręczeń: AE:PL-36713-47362-BUFIW-30. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Tolknicka. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Tolknicka. Kontakt z inspektorem ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy Tolknicko za pomocą e-mail: iod@tolkmicko.pl. Klauzula informacyjna RODO wraz z ograniczeniem wynikającym z art 8a ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dostępna jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Tolknicko oraz na stronie internetowej <https://tolkmicko-umig.bip-wm.pl/public/getFile?id=325293>

BURMISTRZ
mgr Józef Antoni Zamojcin

POLICJANT SKAZANY ZA ZNEĆCANIE SIĘ PODCZAS PRZESŁUCHANIA

SĄD REJONOWY W ELBLĄGU OGŁOSIŁ WYROK W SPRAWIE BARTŁOMIEJA K., DOŚWIADCZONEGO POLICJANTA Z PONAD 25-LETNIM STAŻEM, OSKARŻONEGO O PRZEKROCZENIE UPRAWNIĘĆ PODCZAS PRZESŁUCHANIA MŁODEJ KOBIETY. CHODZI O GŁOŚNE NAGRANIE, KTÓRE OBIEGŁO LOKALNE MEDIA. SŁYCHAĆ NA NIM, JAK FUNKCJONARIUSZ UŻYWA WULGARYZMÓW I STRASZY KLAPSEM.

Wakcie oskarżenia, przypomnijmy, przedstawiono Bartłomiejowi K. cztery zarzuty: stosowanie przemocy wobec świadka (szarpanie za odzież), znęcanie się psychiczne, kierowanie gróźb pobicia oraz słowne znieważenie. Do zdarzenia doszło w kwietniu 2022 roku, gdy policjanci prowadzili czynności w sprawie uszkodzenia drzwi taksówki przez pijanego pasażera.

Wszystko zaczęło się od incydentu na ulicy Brzeskiej w Elblągu, gdzie mężczyzna uderzył pięścią w drzwi taksówki, powodując szkody o wartości powyżej 500 złotych. W pojeździe podróżowały wtedy dwie kobiety i mężczyzna — wszyscy pod wpływem alkoholu. Policja wezwała jedną z pasażerek na przesłuchanie. Kobieta początkowo deklarowała, że poda dane sprawcy, jednak po przyjeździe na komendę stwierdziła, że była zbyt pijana i nic nie pamięta.

Nagranie, które wstrząsnęło opinią publiczną

Kobieta zarejestrowała przesłuchanie telefonem. Na nagraniu słychać, jak jeden z funkcjonariuszy traci panowanie nad sobą i mówi m.in.:

„Mów, gówniario, jak on się nazywa, bo ci, k...a, jeszcze zaraz tu klapsa zapodam”.

„Myślisz, że jak powiesz, że się nachlałaś, to co, myślisz, że ujdzie ci to na sucho?”.

„K...a, ostatni raz będziesz piła do niepamięci, rozumiesz?”.

„To nie jest film, że pójdziesz na policję i powiesz, że nie wiesz, o co chodzi”.

Po ujawnieniu nagrania w mediach wszczęto po-

stępowanie wyjaśniające. Bartłomiej K. usłyszał zarzuty i trafił przed sąd.

Sąd: Przekroczenie uprawnień i znęcanie się psychiczne

Sąd Rejonowy w Elblągu uznał, że policjant Bartłomiej K. podczas przesłuchania młodej kobiety przekroczył swoje uprawnienia: szarpał ją, groził jej i wielokrotnie wyzywał. Według sądu swoim zachowaniem naruszył zarówno prawo, jak i godność przesłuchiwaney. Wyrok zapadł 2 lipca 2025 roku.

— Bartłomiej K., będąc funkcjonariuszem publicznym, policjantem Komendy Miejskiej Policji w Elblągu, przekroczył swoje uprawnienia w toku rozpytania świadka N.T. i w celu uzyskania określonych zeznań i informacji stosował wobec świadka przemoc w postaci szarpania za torebkę, groził pozbawieniem wolności oraz naruszeniem nietykalności cielesnej, wielokrotnie znieważał słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe, całokształtem swojego zachowania znęcając się psychicznie nad świadkiem, czym działał na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego N.T. — podsumował wyrok Arkadiusz Kuta, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Elblągu.

Funkcjonariusz został skazany na rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na dwa lata. Sąd zobowiązał go do informowania o przebiegu okresu próby oraz obciążył go kosztami postępowania. Wyrok nie jest prawomocny. Policja nie komentuje sprawy, ale potwierdza, że Bartłomiej K. wciąż pełni służbę w Komendzie Miejskiej Policji w Elblągu.

EWELINA GULIŃSKA

Policjant został skazany za przekroczenie uprawnień i psychiczne znęcanie się nad świadkiem podczas przesłuchania. Wyrok nie jest prawomocny

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY RYCHLIKI

o podjęciu w gminie Pasłęk uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317),

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Miejską w Pasłęku uchwały nr VI/54/25 z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację odnawialnych źródeł energii.

Przedmiotowa uchwała dostępna jest do wglądu w Urzędzie Miejskim w Pasłęku oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.paslek.pl/uchwaly-rok-2025.html>.

W rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317) gmina Rychliki stanowi gminę pobliską dla planowanej inwestycji.

Zgodnie z ogłoszeniem Burmistrza Pasłęka z dnia 4 lipca 2025 roku osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww. planu miejscowego w formie papierowej lub elektronicznej, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Pasłęku, plac Świętego Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk, w godzinach urzędowania oraz korespondencyjnie na ww. adres lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj. poczty elektronicznej na adres: paslek@paslek.pl, adres skrzynki ePUAP: /UMPASLEK/SkrytkaESP lub /UMPASLEK/skrytka oraz adres e-Doręczeń: AE:PL-17875-48204-GDCIC-24. Wnioski należy składać na formularzu, dostępnym na stronie podmiotowej BIP, w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Wniosek musi zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby wnioskującego oraz adres poczty elektronicznej jeśli posiada a także wskazanie czy wnioskujący jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Wnioskujący może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres korespondencyjny lub numer telefonu.

Burmistrz Pasłęka poinformował również, że zgodnie z art. 6e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317), odbędą się spotkania otwarte dot. ww. projektu planu miejscowego:

- **w dniu 22 lipca 2025 r. o godzinie 18:30** – spotkanie bezpośrednie w Urzędzie Miejskim w Pasłęku, plac Świętego Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk. Spotkanie to będzie jednocześnie prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego;
- **w dniu 24 lipca 2025 r. o godzinie 18:30** – spotkanie online, tj. prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego.

Informację o łączach do spotkań online będzie można uzyskać najpóźniej w dniu spotkania, pod adresem: https://paslek.pl/wzakladce_Aktualnosci.

Jednocześnie, na podstawie art. 39 pkt 1 oraz art. 40 i 41 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) Burmistrz Pasłęka zawiadamia o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 40 ww. ustawy wnioski mogą być wnoszone:

- 1) w formie pisemnej na adres Urzędu Miejskiego w Pasłęku, plac Świętego Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk,
- 2) ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Pasłęku, plac Świętego Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk,
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: paslek@paslek.pl lub adres skrzynki ePUAP /UMPASLEK/SkrytkaESP lub /UMPASLEK/skrytka lub adres e-doręczeń: AE:PL-17875-48204-GDCIC-24.

Wnioski do ww. projektu planu miejscowego i jego strategicznej oceny oddziaływania na środowisko można składać w terminie do **1 sierpnia 2025 r.**

Informuję, że organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Pasłęka.

Wójt Gminy Rychliki
Zbigniew Lichuszewski

JESZCZE TYLKO MECZ Z DANIA I WRACAMY DO DOMU

PIŁKA NOŻNA WIKTORIA ZIENIEWICZ, OBRONCZYNI REPREZENTACJI POLSKI, PRZYZNAŁA, ŻE JEST SFRUSTROWANA PORĄŻKAMI Z NIEMKAMI I SZWEDKAMI W MISTRZOSTWACH EUROPY.

W dwóch meczach Euro 2025 Polki nie zdobyły bramki, a straciły aż pięć. Przegrały z Niemkami 0:2 i ze Szwecją 0:3. W sobotę zmierzą się z Dunkami, które też nie mają już szans na wyjście z grupy.

- To nie będzie wcale łatwiejszy mecz, bo wszyscy nasi rywale, których wylosowaliśmy, są naprawdę topowymi zespołami - przyznała Zieniewicz. - Niemki, Szwedki i Dunki reprezentują wspaniały poziom, ale my będziemy chcieli zagrać tak jak sobie to założyliśmy od początku. Będziemy walczyć do końca i podejmiemy do tego meczu tak, jak do tych dwóch pierwszych, z takim samym nastawieniem, z taką samą wolą walki i zaangażowaniem. Będziemy chcieli pokazać, że to my jesteśmy lepszym zespołem.

Ewa Pajor po ostatnim przegranym meczu powiedziała, że wierzy, że w ciągu kilku lat reprezentacja Polski może grać na takim poziomie jak Szwecja.

- Mam takie samo zdanie jak Ewa. Jesteśmy silnym zespołem, który cały czas się rozwija. Jesteśmy ambitne. Chcemy się uczyć i myślę, że potrafimy szybko wyciągać wnioski - zapewniła Wiktoria Zieniewicz. - Patrząc w przyszłość, jesteśmy drużyną, która wie po co tutaj jest. Chcemy dzięki temu turniejowi nabierać większej pewności siebie, uczyć się, bo naprawdę gra z tymi zespołami może nam dać bardzo dużo.

Zieniewicz przyznała, że w meczach z Niemkami i Szwecją Polki nie miały szans na zdobycie punktów. - Naprawdę oddaliśmy serce na boisku. Da-

liśmy to, co miałyśmy na tamten moment. Niestety, wyniki nie są korzystne, jednak po każdej bramce nie załamaliśmy się, tylko chcieliśmy dalej walczyć. Zabrakło nam szczęścia przy finalizacji.

Kibice w Polsce podczas mistrzostw Europy zaczęli interesować się kobiecą reprezentacją. Mecz z Niemkami oglądało około dwa miliony Polaków, a ze Szwecją - 1,5 mln.

Mecz Polska - Dania w Lucernie rozpocznie się w sobotę o godzinie 21.

Wczorajsze mecze grupy A Finlandia - Szwajcaria i Norwegia - Islandia zakończyły się po oddaniu gazety do druku

• Program, piątek, grupa B: Włochy - Hiszpania, Portugalia - Belgia; sobota, **grupa C:** Szwecja - Niemcy, Polska - Dania; niedziela, **grupa D:**

Holandia - Francja, Anglia - Walia.

• Ćwierćfinały: 16 lipca: Norwegia (zwycięzca grupy A) - drugi grupy B; **17 lipca:** 1 C - 2 D; 18 lipca: 1 B - 2 A; 19 lipca: 1 D - 2 C.

Grupa A

1. Norwegia	6	4:2
2. Szwajcaria	3	3:2
3. Finlandia	3	2:2
4. Islandia	0	0:3

Grupa B

1. Hiszpania	6	11:2
2. Włochy	4	2:1
3. Portugalia	1	1:6
4. Belgia	0	2:7

Grupa C

1. Szwecja	6	4:0
2. Niemcy	6	4:1
3. Dania	0	1:3
4. Polska	0	0:5

Grupa D

1. Francja	6	6:2
2. Anglia	3	5:2
3. Holandia	3	3:4
4. Walia	0	1:7

ZA WYSOKIE PROGI

PIŁKA NOŻNA LECHIA GDAŃSK POKONAŁA W MECZU KONTROLNYM SPADKOWICZA Z DRUGIEJ LIGI OLIMPIE ELBLĄG 3:1. GDAŃSKI KLUB POTWIERDZIŁ JEDNOCZEŚNIE TRANSFER 26-LETNIEGO PRAWEGO OBRONCY REPREZENTACJI ŁOTWY ALVISA JAUNZEMSA, KTÓRY PODPISAL KONTRAKT DO 30 CZERWCA 2027 ROKU.

Był to czwarty sparing Lechii w okresie przygotowawczym. We wcześniejszych spotkaniach biało-zieloni pokonali 2:0 GKS Tychy i 4:1 Olimpię Elbląg oraz ulegli 3:5 Motorowi Lublin.

W konfrontacji z elbląską drużyną jednego gola strzelił Bujar Pllana, a dwa razy do siatki trafił Tomasz Bobek. Słowacki napastnik zdobył w sparingach sześć bramek.

W meczu z Olimpią zadebiutował wypożyczony na najbliższy sezon z Al-Ain ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich 23-letni skrzydłowy Mohamed Awad Alla. To jeden z trzech zawodników pozyskanych przez gdański klub w przerwie letniej.

We wtorek kontrakt do 30 czerwca 2028 roku

podpisał 24-letni słowacki lewy obrońca Matus Vojtko, natomiast w śróde dwuletnią umową związał się występujący po prawej stronie defensywy starszy o dwa lata Jaunzems.

Dwa ostatnie sezony reprezentant Łotwy spędził w Stali Mielec. W minionych rozgrywkach rozegrał w ekstraklasie 33 spotkania i strzelił jednego gola.

Z podstawowych zawodników z Lechii odeszli ukraiński skrzydłowy Maksym Chłań oraz prawy obrońca Dominik Piła, który trafił do Cracovii. W Gdańsku nie będą także występować zmiennicy, obrońcy Rumun Andrei Chindris i Francuz Loup-Diwan Gueho oraz australijski pomocnik Louis D'Arrigo.

PAP/RED.

PROMOCJA

KRASNAL info

SENSACJE | PLOTKI | SKANDALE

Gramy poniżej pasa!

**WSŁUCHUJEMY SIĘ
W TO, O CZYM NIKT
NIE MÓWI GŁOŚNO!**

1250bpb-i-M

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA OD A DO Z

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA ZASKAKUJE TAJEMNICZYMI LEŚNYMI ŚCIEŻKAMI I PANORAMICZNYMI WIDOKAMI. LICZNE SZLAKI PIESZE I ROWEROWE PROWADZĄ PRZEZ NAJBARDZIEJ ATRAKCYJNE TURYSTYCZNE WZGÓRZA MIĘDZY ELBLĄGIEM A TOLKMICKIEM, DLATEGO POŚWIĘCAMY IM CYKL „POZNAJ WYSOCZYŻNĄ ELBLĄSKĄ OD A DO Z!”, KTÓRY SPECJALNIE DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW TWORZY ZESPÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ.

Ł JAK ŁYSKA

Łyska (łac. *Fulica atra*) to kępny, średniej wielkości ptak wodny o krótkim ogonie. Dorosłe osobniki są czarne, mają jasne, spiczaste dzioby i białą płytkę czołową. Brak dymorfizmu płciowego, ale samce są nieco większe od samic. Choć często spotykane w towarzystwie kaczek, kaczkami nie są. Łyska to gatunek należący do rodziny chruścieli. Palce ich nóg są długie, z płatkami, bez charakterystycznej dla wspomnianych kaczek błony.

Łyski pływają szybko, delikatnie podrygując głową. Nurkują po drobnym wyskoku, by wkrótce powrócić na powierzchnię i unosić się niczym korek. Aby wznieść się do lotu, biorą rozbieg po powierzchni, rozbryzgując przy tym wodę nogami. Żywią się roślinami i drobnymi zwierzętami wodnymi. Gnieźdzą się nad zbiornikami wodnymi z obfitą roślinnością. Ich gniazda to kopce zbudowane z martwych roślin, zlokalizowane na skraju szuwarów, często całkowicie widoczne. Te niepozorne ptaki zaciekle bronią swojego terytorium; przyjmując groźne pozy, przeganiają potencjalnych intruzów.

Łyski tu, łyski tam

W Polsce łyski to polspolite ptaki. Dość licznie zimują w zachodniej i południowej części kraju. Pozostałe osobniki migrują do zachodniej Europy. Na terenie Parku Krajobrazowego Wysoczyżny Elbląskiej można je spotkać w Jeleniej Dolinie, głównie na silnie zarośniętym Jeziorze Starym oraz na stawach rybnych wokolicy Tolkmicka. Łyski wchodzą też w skład ornitofauny Zatoki Elbląskiej i Zalewu Wiślanego. Trzymają się blisko strefy szuwarów i trzcinowisk. Aby obejrzyć łyski i inne

Łyska

Łyska w gnieździe

Dorosły osobnik

Pisklęta

Żółto-brązowa kryza pisklęcia

Dorosły osobnik z pisklęciem

gatunki ptaków wodnych, polecam odwiedzenie naszej ścieżki edukacyjnej Ptasi Raj w Rangórach. Ścieżka rozpoczyna się przy drodze nr 503 (przystanek PKS naprzeciwko dawnego domu pomocy w Rangórach).

Co było pierwsze: łyska czy dinozaur?

Nie wiem, jak wam, drodzy Czytelnicy, ale mi pisklęta łyski kojarzą się z dinozaurami. Te czarne maluchy, mające czerwono-niebieskie głowy i żółto-brązową kryzę, wyglądają dość osobliwie, a ich pokrewieństwo z dinozaurami jest całkiem spore. Nie dotyczy ono jednak tylko łyski. Ptaki jako gromada pochodzą właśnie od dinozaurów. Naukowcy uważają, że ptaki wyewoluowały z grupy dinozaurów zwanych teropodami. Dowodami na to są liczne podobieństwa w budowie szkieletu, zwłaszcza czaszki, kończyn i miednicy, a także obecność piór u niektórych dinozaurów.

MARTA PIEKARSKA,
PARK KRAJOBRAZOWY
WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ

A w następnym numerze cyklu w piątek, 25 lipca 2025 roku, przeczytacie o mazurku (wróblu).

Wysoczyżną Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyżny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje, które można odkrywać w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację.

Z Januszem Kozłowskim znamy się jeszcze ze szkoły średniej — chodziliśmy do tej samej klasy w ostródzkim Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Bażyńskiego. Dziś rozmawiamy jako redaktorka i autor.

— To już kolejna twoja książka, ale pierwsza powieść. Jak w ogóle narodził się pomysł, żeby napisać „Tragiczną miłość Klary”?

— Od lat piszę dokumentalne rzeczy: artykuły, książki historyczne, wszystko oparte na faktach i źródłach. Ale historia Klary to coś innego. Bardziej osobista, pełna emocji. Nie dało się jej opowiedzieć samymi faktami. Tu chodziło o uczucia, o to, co dzieje się w środku młodej kobiety. Powieść dała mi możliwość pokazania tego głębiej: jej wewnętrzną walkę, wiarę, miłość, samotność.

— No właśnie. Jak właściwie traficie na historię Klary?

— To rodzinna historia, trochę jak znalezisko w kartonie na strychu. Po wojnie mój tata, który nie miał wtedy zbyt wielu kolegów, zdany był na swojego kuzyna Achima (Joachim), syna Emmy, czyli siostry tytułowej bohaterki książki. Mieszkali w dwóch wsiach niedaleko Dąbrowna. Emma zmarła w pierwszych latach po wojnie, a Achim wyjechał do Dortmundu. Z czasem ich kontakt ograniczył się do świątecznych kartek.

W 1989 roku, gdy sam wyjechałem do Berlina, tata odnowił kontakt z Achimem, a ten zaprosił mnie na kilka dni do siebie. Wtedy właśnie pokazał mi dwa kajety: pamiętnik Klary i dziennik Emmy, zapisane drobnym pismem Sütterlin (potocznie zwanym niemieckim gotykiem) po polsku. On nie znał tego języka. Nie byłem w stanie odczytać wszystkiego od razu, ale poprosiłem o kserokopie. Otrzymałem je pocztą i przez kilka miesięcy mozolnie tłumaczyłem je na współczesny język. To były poruszające zapiski: czułe, pełne wiary, ale też głębokiego bólu.

WIARA, MIŁOŚĆ I SAMOTNOŚĆ

O POWIEŚCI „TRAGICZNA MIŁOŚĆ KLARY” ROZMAWIAMY Z JEJ AUTOREM — JANUSZEM B. KOZŁOWSKIM.

Oryginały zapewne trafiły do syna Achima, Ralfa. Niestety, nie mam z nim dziś żadnego kontaktu. Całość materiału uzupełniłem jeszcze o archiwalne listy powiatowego weterynarza (w książce jego nazwisko zostało zmienione), które kierował do ostatniego niemieckiego biskupa warmińskiego, Maximiliana Kallera. Te listy wniosły dodatkową warstwę — nie tylko społeczną, ale i duchową.

— Od lat zbierasz ludzkie historie związane z Ostródą i Prusami Wschodnimi. Czy twoim zdaniem Ostróda była kiedyś dobrym miejscem do życia?

— Zaczniemy od tego, że Prusy Wschodnie były najuboższą niemiecką prowincją, ale mimo to żyło się tu dobrze i dostatnio. Codziennosc toczyła się powoli, spokojnie, tak jak opisał to Hans Hellmut Kirst w książce „Moje Prusy Wschodnie”. Czuło się inne tempo życia; wszystko działało się wolniej, zresztą tak jak wszędzie wtedy. Trzeba jednak wyraźnie zaznaczyć: mówimy o przedhitlerowskich czasach, bo rok 1933 zmienił wszystko, absolutnie wszystkie możliwe standardy życia społecznego, politycznego, duchowego.

Od końca XIX wieku ten region zaczął być w Rzeczy postrzegany jako coś odrębnego, ale fascynującego — trochę jak Wileńszczyzna w przedwojennej Polsce. Wcześniej o Prusach Wschodnich niewiele wiadano. Świadomość ich istnienia i specyfiki pojawiła się dopiero z rozwojem prasy pod koniec XIX wieku. Nagle stały się modne dzika przyroda, jeziora i lasy, osobliwi, ale przyjaźni i ciekawi mieszkańcy.

Przestrzegalbym jednak przed używaniem uproszczeń w stylu „tygiel kulturowy, językowy i religijny”. Po I wojnie światowej te zjawiska praktycznie za-

Fot. prywatne archiwum

nikły. Jeżeli coś z tej różnorodności jeszcze istniało, to tylko w formie niszowych, wręcz ukrytych środowisk, które były interesujące, ale dla samych uczestników często niebezpieczne. W okresie międzywojennym dominującym nurtem była kultura niemiecka i religia ewangelicka.

I trzeba uczciwie powiedzieć: do czasów Hitlera wielu mieszkańców tych ziem czuło, że państwo funkcjonuje dobrze. Był porządek, przewidywalność, opieka ze strony struktur państwowych. Społeczeństwo odpłacało posłuszeństwem i pracą. Wszystko działało jak w dobrze naoliwionej maszynie. Ludzie byli zadowoleni, a może nawet i szczęśliwi. Ale pojawiło się nowe pragnienie: żeby było jeszcze lepiej, jeszcze wspanialej. I przyszedł rok 1933.

A jak to z pychą bywa, musiała zostać ukarana. Żeby było jasne: wśród mieszkańców tych ziem około 98 procent wierzyło wtedy w faszystowski raj. O żadnej mozaice kultur czy różnorodności nie było już mowy. Wszyscy — poza

Żydami — stanowili jednorodny, faszystowski ein deutsches Volk. I niestety nasi dawni polskojęzyczni mieszkańcy odnaleźli się w tej nowej rzeczywistości wyjątkowo dobrze.

— Co cię najbardziej fascynuje w historii tych ziem?

— Wiesz, słowo „fascynacja” w tym kontekście nie jest do końca właściwe. To była zwykła, choć piękna ziemia, zamieszkała przez zwykłych ludzi, którzy prowadzili zwykłe życie. Oni sami nie postrzegali siebie ani swojego otoczenia jako czegoś szczególnie niezwykłego. Co nie znaczy, że nie mieli poczucia odrębności — szczególnie na wsiach.

Język? Rzeczywiście, po pierwszej wojnie światowej wszyscy mówili już po niemiecku. To był język ulicy, urzędów, handlu. Ale w wielu wiejskich domach wciąż rozmawiano po polsku, choć to zjawisko powoli i naturalnie zanikało. Przed wojną sąsiedzi, którzy w domach mówili po polsku, posługiwali się nim też publicznie: na ulicy, w sklepie, przed kościołem. Ale po plebiscycie w lipcu 1920 roku wszystko się zmieniło. Przykro

Janusz B. Kozłowski, z wykształcenia prawnik, przez całą swoją karierę zawodową pełnił funkcje zarządcze w przemyśle. Od wielu pokoleń, w tym także przedwojennych, jego rodzina związana jest z ziemią ostródzką, a on sam poświęcił swoją dotychczasową działalność pisarską tej części byłych Prus Wschodnich. Wydał cztery książki oraz liczne artykuły dotyczące historii swojego regionu, m.in. w „Komunikatach Mazursko-Warmińskich” i „Renowacjach i Zabytkach”. W swoich pracach skupia się głównie na opisie życia codziennego, obyczajów, relacji między polskojęzyczną ludnością miejscową a ludnością niemiecką, a także na gwarze ostródzkiej. Szczególne zainteresowanie autora budzi religijność dawnych protestanckich mieszkańców tych terenów, zwłaszcza gromadkarstwo.

to mówić, ale mieszkańcy tych ziem stali się mentalnie Niemcami. Proces niemieczenia po prostu się zakończył. I nie ma co się oszukiwać, że odbyło się to pokojowo i dobrowolnie. Świadomie nie użyłem w tym kontekście słowa „germanizacja”, bo ta zakłada działania z zewnątrz. Warto tu zaznaczyć, że u nas nie mazurzono — nie używano gwary mazurskiej. U nas chłop „pił piwo”, a nie „psił psiwo”, jak na przykład w Piszu.

I tu wchodzimy na mój ulubiony temat: Oberland i tożsamość jego mieszkańców. Ostróda i okolice to do 1945 roku był Oberland, co do tego nie ma wątpliwości. Wątpliwości zaczynają się dopiero wtedy, gdy próbujemy odpowiedzieć na pytanie, czy Ostróda to także Mazury. Moim zdaniem historycznie nie da się tego obronić.

Po 1945 roku jednak tę krainę trzeba było jakoś nazwać. Oberland zbyt wyraźnie kojarzył się z językiem niemieckim, więc

również na nasze tereny rozszerzono pojęcie Mazury. Ale jeśli miałbym się w to wszystko porządnie zagłębić, musiałabym oddać mi wszystkie szpalty tego numeru.

— No tego zrobić się nie da. To może opowiedz coś o gromadkarzach, o których tyle można przeczytać w zapowiedziach książki.

— No to jednak będziesz musiała oddać mi cały numer... A tak poważnie to tutaj słowo „fascynujący” naprawdę pasuje. Jak wiadomo, w 1525 roku Prusy Książęce, a późniejsze Prusy Wschodnie, stały się pierwszym na świecie państwem wyznaniowym z religią luterańską. W XIX wieku niemal wszyscy mieszkańcy, za wyjątkiem katolickiej Warmii, byli wyznania ewangelickiego.

Z czasem jednak luteranizm — szczególnie w XVII i XVIII wieku — zaczął przesuwac się w stronę religii rozumu, a nie serca. Coraz silniej akcentował racjonalizm i formalizm. W dużej mierze skupiał się na doktrynie, co prowadziło do duchowego zubożenia i oddalenia od emocjonalnych przeżyć, szczególnie w codziennej religijności. To zjawisko opisywano jako skostniałą ortodoksję. I to zaczęło uwierać wielu wierzącym, nie tylko tych, którzy posługiwali się językiem polskim. Wśród niemieckich ewangelików również pojawiło się poczucie duchowej pustki.

W odpowiedzi na tę skostniałą ortodoksję w drugiej połowie XVIII wieku wyłonił się ruch pietystyczny, który akcentował osobistą modlitwę i bezpośredni kontakt z Bogiem. Centrum tego ruchu było Halle w Saksonii z jego czołowymi postaciami: Philippem Spenerem i Augustem Hermannem Franckem.

Początkowo ruch pietystyczny rozwijał się głównie wśród mieszczaństwa

i ziemiaństwa. Ale od początku XIX wieku pierwsze jego iskry pojawiły się też we wsiach Prus Wschodnich i właśnie wtedy narodził się ruch gromadkarski. W pełni rozkwitł w ostatnich dwóch dekadach XIX wieku, kiedy pruski Litwin i ewangelik Christoph Kukat zarejestrował w Berlinie Wschodniopruskie Towarzystwo Modlitewne. Ten formalny krok sprawił, że ruch nie mógł już być legalnie prześladowany przez oficjalny Kościół.

W naszym regionie były wsie, gdzie gromadkarze stanowili 80, a nawet 90 procent mieszkańców. Normą na przełomie XIX i XX wieku było to, że połowa ludności wsi należała do tej wspólnoty.

— Czym wyróżniali się ci ludzie?

— Porządkowali swoje życie: nie pili, nie palili, nie uczestniczyli w zabawach, sumiennie pracowali, ubierali się skromnie, najczęściej w czarne stroje. Spotykali się w gromadach po domach, stąd właśnie nazwa ruchu — gromadkarze. Podczas tych spotkań studiowali Pismo Święte i modlili się. Zdarzało się, że takie modlitwy trwały nawet do pięciu godzin.

Mieli też własny system wędrownych kaznodziejów, których wizyty w poszczególnych wsiach zapowiadał wydawany przez Kukata tygodnik „Friedens-Bote” („Posłaniec Pokoju”). Gromadkarze przeżywali głębokie, autentyczne nawrócenia. Wśród wiernych dość często dochodziło do stanów mistycznych.

— Faktycznie, to niecodzienne.

— Tak, wręcz fascynujące. To było zderzenie z jednej strony niemieckiej, chłodnej, racjonalnej religii, jak to określali sami gromadkarze, „religii pastarów”, a z drugiej strony duchowości, która niosła w sobie silny pierwiastek słowiański, a może nawet ślady staropruskiej wrażliwości. Z tego zderzenia wybuchła energia, której nie spotkasz nigdzie indziej.

— A dlaczego ten ruch jest dziś tak mało znany?

— To bardzo dobre pytanie. Bo to wszystko działo się w sferze ducha, a tę najtrudniej dokumentować. Dodatkowo ta sfera należała do najbardziej intymnych obszarów życia wierzących. Samo opowiadanie o takich przeżyciach mogło być odbierane jako przejaw pychy, więc rzadko o tym mówiono. W efekcie nie pozostało wiele źródeł. A jeśli nie ma źródeł, nie ma opracowań. A jeśli nie ma opracowań, takie zjawiska łatwo popadają w zapomnienie.

— Wróćmy do książki. Powiedz pokrótce, o czym jest „Tragiczna miłość Klary”?

— O Klarze (śmiech).

Główna bohaterka to młoda dziewczyna z podostródzkiej wsi, która w styczniu 1911 roku podejmuje pracę jako służąca w domu ostródzkiego lekarza. To atrakcyjna, ale też inteligentna, pracowita i głęboko religijna młoda kobieta, członkini ruchu gromadkarskiego. Nie będę oczywiście zdradzał szczegółów fabuły. Powieść rozgrywa się na trzech płaszczyznach: społecznej, osobistej i duchowej. I w odniesieniu do każdej z tych płaszczyzn można dostrzec trzy obiekty miłości Klary. A wszystko osadzone w realiach Ostródy z 1911 roku.

— Czy pisać historię tej młodej dziewczyny, trzymając się sztywno znanych ci faktów?

— Gdybym przyjął takie założenie, nikt nie chciałby tego czytać. Pozwolisz, że — nie porównując się oczywiście — zacytuję Sienkiewicza, któremu zadano podobne pytanie w odniesieniu do „Ogniem i mieczem”: „Starałem się, ile mogłem, być wiernym zarówno duchowi epoki, jak i wydarzeniom historycznym, lecz powieść jest zawsze powieścią, a nie wykładem dziejów”. Jeśli naprawdę chcesz opowiedzieć historię, musisz sobie dać pewną swobodę. Inaczej napiszesz pracę historyczną, a tym razem to nie było moim celem.

Podobnie postąpiłem z topografią. I tu mogę podprzeć się Kirstem, który na potrzeby „Wilków” stworzył fikcyjne miasteczko Gil-

genrode — pół Dąbrówno (Gilgenburg), pół Ostródę (Osterode). To bardzo wygodne: z jednej strony inspirujesz się autentycznymi miejscami i w ten sposób kokietujesz czytelnika, a z drugiej możesz uniknąć bezpośrednich oskarżeń i jednocześnie realistycznie pokazać ludzkie postawy, oportunizm, dramaty i tragedie. Trochę z tej techniki również skorzystałem: poprzesuwałem figury na szachownicy, zmieniając niektóre miejsca i postaci.

— Pracujesz zawodowo w zupełnie innej dziedzinie: zarządzasz w przemyśle. Co daje ci zajmowanie się historią?

— Prawdę mówiąc, same kłopoty. Jak coś ci interesuje, to naturalnie się tym zajmujesz, dokumentujesz, zbierasz materiały. Często wydajesz na to niemałe pieniądze. Następstwem tego jest potrzeba podzielenia się tą wiedzą z innymi. No więc piszesz. I do tego momentu jeszcze jakoś to wszystko się układa.

Ale potem przychodzi etap tworzenia książki. No i tu się zaczyna. Książek dziś prawie nikt już nie czyta, a piszących jest więcej niż czytających. To trochę jak z bednarzami — zawód, który musiał wyginać, bo od dziesięcioleci nikt nie potrzebuje dębowych beczek. Z książkami bywa podobnie. I wtedy zaczynasz się zastanawiać co dalej. Musisz się zamienić we własnego impresaria: dzwonić, pisać maile, organizować promocję. W przypadku „Klary” jestem właśnie w tym punkcie. Kiedyś zajmował się tym wszystkim mój poprzedni wydawca, Waldemar Mierzwa. Nie tylko pięknie i starannie wydawał książki, ale był też doskonałym menadżerem. No ale przeszedł na emeryturę, choć cały czas mnie wspiera, za co jestem mu bardzo wdzięczny. Musiałem jednak zmienić wydawcę i sam przejąć większość tych obowiązków. I szczerze mówiąc, ta rola zupełnie mnie nie porywa.

— A kolekcjonowanie? Wiem, że masz pokazać zbiory.

— Zaczęło się od kilku pocztówek, które kupiłem jeszcze w Berlinie. Potem,

już po powrocie do Polski, ktoś podarował mi jakieś parafialne dokumenty, potem trafiły się listy, modlitewniki, flakoniki, buteleczki... Sporo rzeczy mam też po moim tacie. Ludzie, którzy wyjeżdżali na stałe do Niemiec w latach 70 i 80, przynosili mu różne rzeczy związane z naszą ziemią, których nie mogli ze sobą zabrać: stare gazety, butelki, niepotrzebne dokumenty. Dziś to już są setki przedmiotów.

Nie mogę też nie wspomnieć o internetowych aukcjach; na Allegro i niemieckim e-Bayu jestem zarejestrowany od 2002 roku. Ale najcenniejszy ze wszystkich jest dla mnie zeszyt z zapiskami pewnej kobiety z czasów I wojny światowej. Jej mąż był na froncie zachodnim, a ona pisała o pogodzie, chorobach dzieci, modlitwach. Zwykle życie, ale zapisane z taką siłą emocji, że człowiek, czytając, ma wrażenie, jakby stał obok niej.

— Odwiedzasz Ostródę. Jak patrzysz na to, co się dziś w mieście dzieje?

— Widzę wiele zmian. Czy dobrych? Trudno powiedzieć. Kiedyś było to miasto dużych przestrzeni i zieleni. Dziś zabudowuje się ostatnie trawniki, po których kiedyś biegałem z kolegami. Nie powiem, żeby mnie to cieszyło. Nowe budynki są bardzo nowoczesne, czyli takie, na które po pięciu latach nie chce się już spojrzeć. Trudno mi wskazać coś naprawdę ponadczasowego, co powstało w ciągu ostatnich 30 lat.

— Chciałbyś coś dodać na koniec?

— Chyba tylko jedno. Mam nadzieję, że znajdzie się choć jedna — a może kilka — młoda osoba, która przeczyta tę książkę i zada sobie pytanie, czy wartości, którymi żyła Klara ponad 100 lat temu, nie są dziś warte przemyślenia. Czy może nie da się czegoś od niej przejąć, by zapłacić pustym miejscem w sobie — miejsce, które często zostało wypłukane przez ekrany.

— Dziękuję ci za tę rozmowę.

— A ja tobie, Basiu — i za rozmowę, i za pamięć sprzed tylu lat.

BARBARA CHADAJ-LAMCHO

„TRAGICZNA MIŁOŚĆ KLARY”

Fragment książki:

„Na stole położyła Biblię i kancjonał. Z Biblii wyjęła czarno-biały obrazek Jezusa modlącego się na Górze Oliwnej — prezent od cici Minny, niezjącej już siostry mamy, która również była służącą w Olsztynie. Ustawiła obrazek na pomalowanym na biało drewnianym parapecie. Ukłękła, zamknęła powieki i oddała się modlitwie. Ciepło spłynęło do jej serca. Poczula pokój — wewnętrzny spokój, który porządkował jej myśli i prowadził ją. Po chwili otworzyła oczy i pomyślała: »Jezu, pomóż«. Zaczynał się nowy rozdział w jej życiu — została służącą”.

Na tle rodzących się napięć początku XX wieku rozgrywa się cicha tragedia młodej dziewczyny. Klara Kroll wyrusza z rodzinnej wsi do miasta nieświadoma, jak bardzo ta podróż odmieni jej życie. Jej historia to opowieść o religijności, społecznych podziałach i duchowym osamotnieniu.

Początek XX wieku, Prusy Wschodnie. Kraina pogranicza, gdzie jeszcze niedawno współistniały różne języki, wyznania i kultury, zaczyna powoli pękać pod ciężarem rodzących się napięć. Klara Kroll, osiemnastolatka wychowana w skromnej, chłopskiej rodzinie ewangelickiej, opuszcza wieś, by podjąć służbę w domu ordynatora ostródzkiego szpitala — doktora Deppnera. Dziewczyna próbuje

pogodzić codzienne obowiązki z praktykowaniem wiary w protestanckiej wspólnotie gromadkarskiej i budowaniem nowych relacji. Miasto kusi ją nieznanymi dotąd możliwościami, pojawiającymi się w jej życiu mężczyźni sprawiają, że zaczyna wierzyć w miłość i szczęście. Niestety, jedna lekkomyślna decyzja wystarczy, by wszystko to zaprzepaścić...

„Tragiczna miłość Klary” Janusza B. Kozłowskiego to oparta na prawdziwej historii opowieść o graniczących z mistycyzmem duchowych doświadczeniach, uczuciach i samotności. Poruszający portret młodej kobiety, potępionej przez społeczeństwo, która nagle zostaje zupełnie sama — i nie widzi już dla siebie ratunku.

Książka ukazała się nakładem wydawnictwa Novae Res i jest dostępna w sprzedaży na stronie <https://www.taniaksiążka.pl/tragiczna-milosc-klary-p-2280949.html>.

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

Szukasz Klientów?

DZIENNIK ELBLĄSKI

tel. 604-408-305

NOWY PORTAL WAWA.INFO

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

8		4		1				5
3	7		4			9		2
			9					8
6	8							
7					4		9	
9	4	5			2			
2	3							
	1		8			5		6
		8	3		1	7		9

836

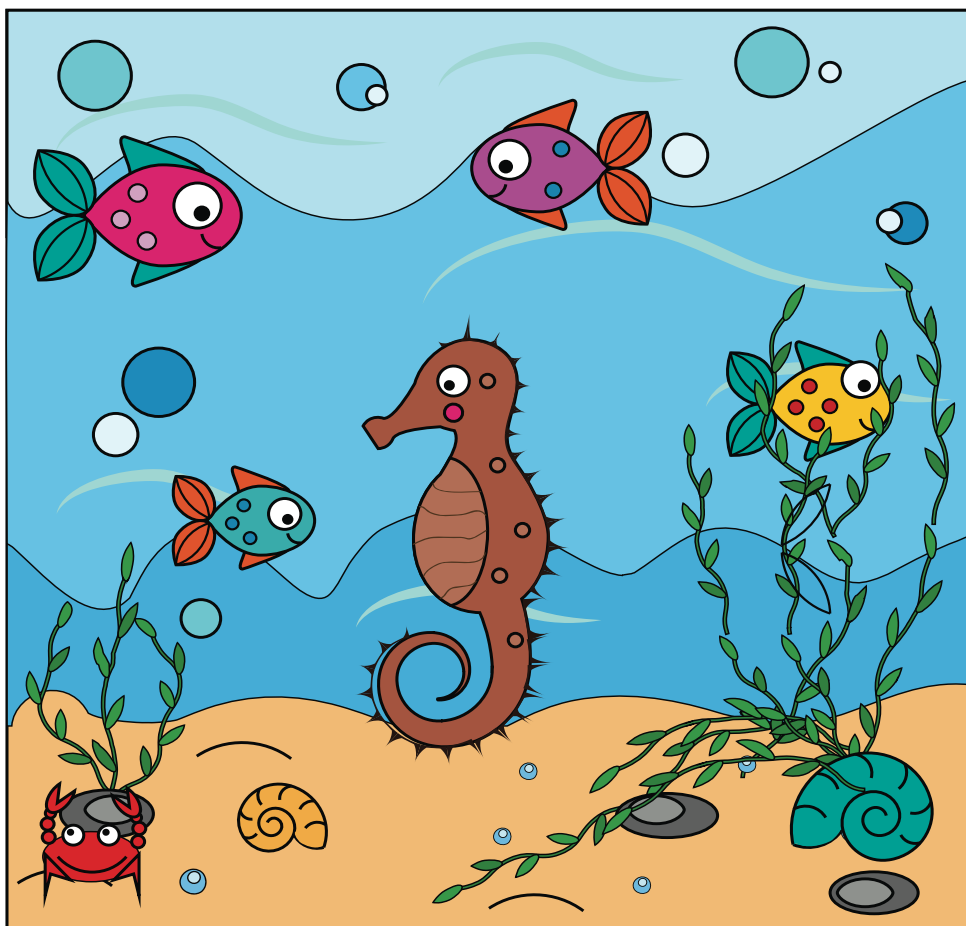
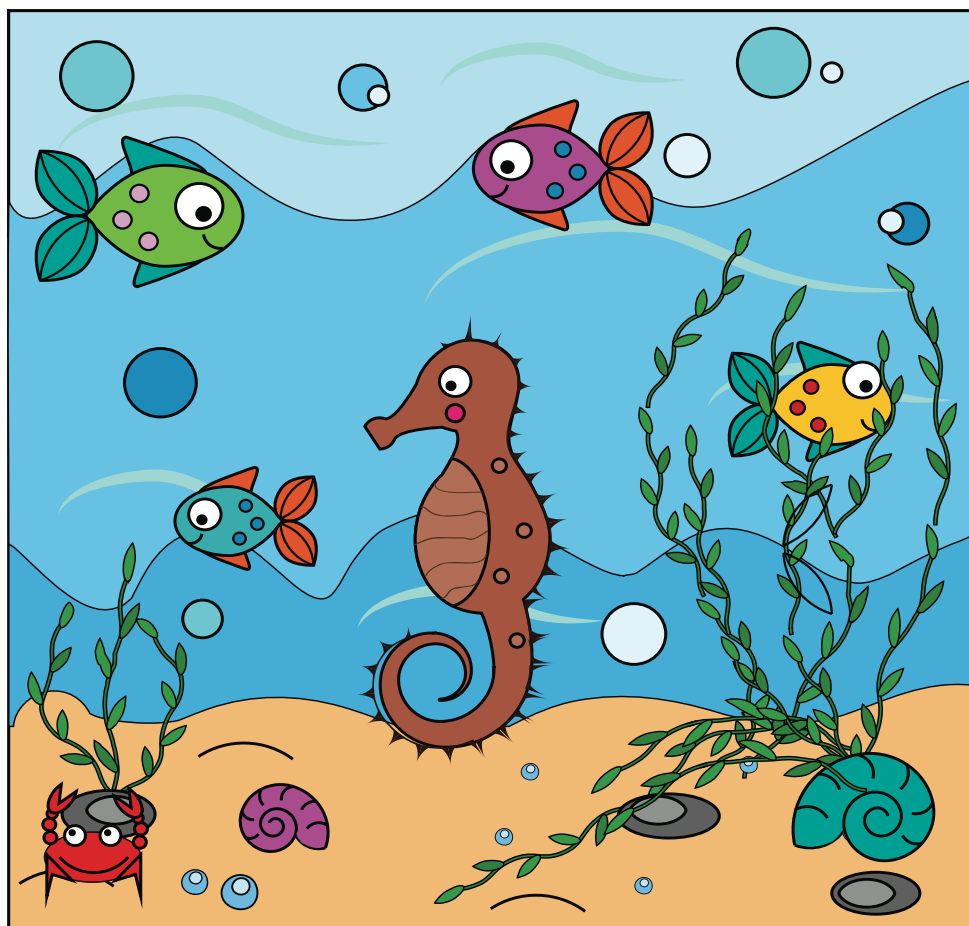
	1							
			8					9
9		8			4		2	
			7	3	2	6	9	
8					1	2		
7			6	9	8		1	5
		5					3	1
		6	1		3	5		4
		1						

837

		8	9		7			
1		7				5		2
5	4		3				6	8
						1	3	6
			7		5			4
		3				2		
9		1	4		6		5	
		6			3			
	2	5	8	7		6	4	9

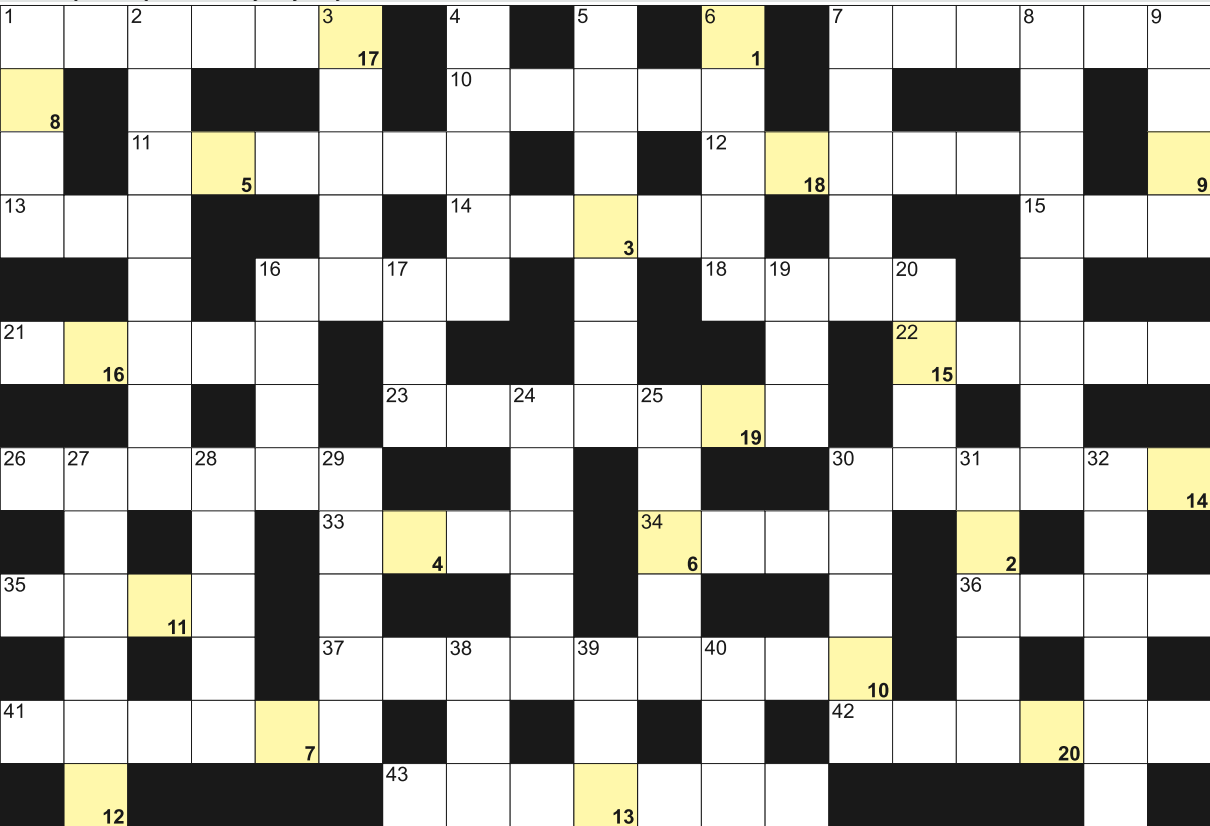
838

Znajdź 10 różnic

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) wyprawa, daleki wyjazd; 7) miasto Igrzysk z 1998 roku; 10) tarcza Zeusa; 11) ochronna powłoka patelni; 12) dawna stolica Birmy; 13) domki z pszczołami; 14) załoga łodzi wioślarskiej; 15) dawna nazwa Tokio; 16) początek ranka, brzask; 18) stolica Grenlandii; 21) smród, odór; 22) odbijana w badmintonie; 23) mieszkanka stolicy Arabii Saudyjskiej; 26) kocia toaleta; 30) ... Hajk, Jezioro Małgorzaty; 33) chowana w rękawicze; 34) halucynacja wzrokowa lub słuchowa; 35) błada lub śniada, karnacja; 36) polecony lub gończy; 37) bodziec skłaniający do działania; 41) gulgoczące ptaki; 42) martwa na płótnie; 43) tkanina na ciepłe koszule. **PIONOWO:** 1) szatanek, najmniejszy jeleń świata; 2) był nim Sherlock Holmes; 3) Żelu, były Prezydent Bułgarii; 4) lis japoński inaczej; 5) larwa żaby; 6) znak zodiaku; 7) szary struś amerykański; 8) ustawa o darowaniu kar; 9) stolica Norwegii; 16) naboje do wiatrówek; 17) pierwiastek Y; 19) mała Urszula; 20) nocny lub piłkarski; 24) żołnierze wzięci do niewoli; 25) mleczna na niebie; 27) nie dodatni; 28) stałe miejsca pracy, posady; 29) Edward, były prezydent Malty; 30) stolica Jordanii; 31) ulgowy na przejazd; 32) glaucoma, choroba oczu; 38) pierwiastek Ti; 39) najgłębsze jezioro Turcji; 40) 2,54 cm dla Anglika.

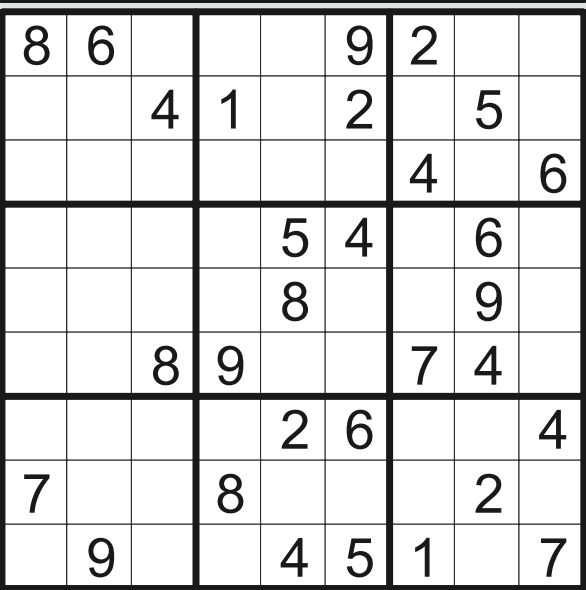
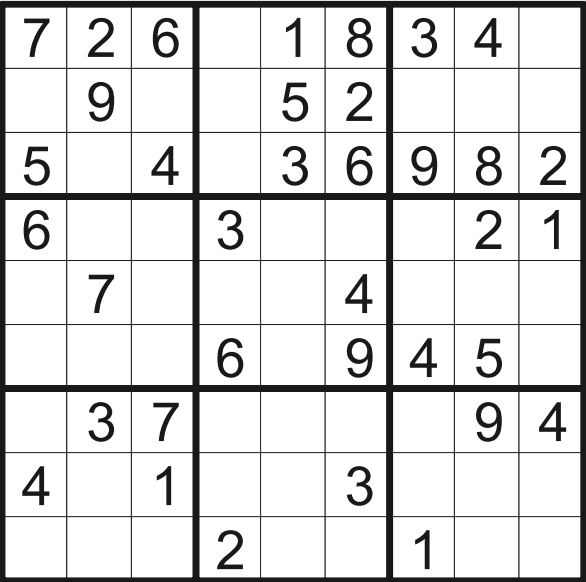
JOLKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól, czytane poziomo, utworzy rozwiązanie:

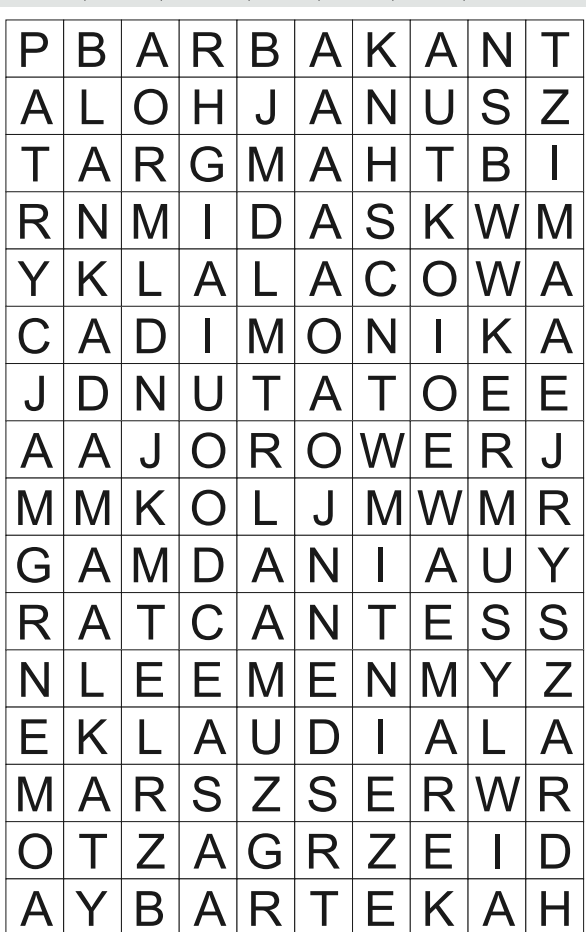

Na diagramie ujawniliśmy spółgłoski "N". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych poziomo.

barrakuda europejska krócej; niejedna w ulu; wnętrze samolotu; greczynka ze stolicy; mocny likier kminkowy; nabyć, zakup; niejeden pracuje w sądzie; zodiaku lub drogowy; wiązka światła lub zboża; dwie skarpety lub rękawiczki; dawni skandynawscy wojownicy; poczekalnia dla statków; grecki bóg czasu; Charlotta Oldenburg, duńska księżniczka; Sc dla chemika; Fatla, Miss Polonia 1986; dno beczki lub szklanki; nazywany wezuwianem; najdłuższa rzeka Chile; wiersze miłosne; końskie włosy na pędzle; rzemieślnik od budowy i napraw łodzi; Sojusz Północnoatlantycki krócej; krzeselkowy lub orczykowy w górach; i środa, i niedziela; stolica Szkocji; Kościeliska lub Chochołowska w Tatrach; urzędowy list potocznie; bajkowy chłopiec z drewna; przepływa przez Osakę; żona Donalda Trumpa; rzeka w Świeradowie-Zdroju; największa z wysp Kermadec; pierwiastek Nb; inaczej denuncjacja; Numer Identyfikacji Podatkowej; grecka muza historii; inaczej pochryzn, pnącze; sposób rozgrywania Tour de Pologne; zagrywka w siatkówce i tenisie; reperowanie dziur; tłuszcz na brzuchu, potocznie; rytm pracy serca, puls.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 22 imiona. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Patrycja, Mateusz, Sylwia, Maciej, Kamila, Janusz, Roman, Ryszard, Jacek, Klaudia, Monika, Witold, Bogdan, Halina, Bartek, Tomasz, Marek, Joanna, Erwin, Iwona, Marta, Otokar

11 - 17 lipca 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel.: 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp. j.

Poniedziałek

21:20 Blitz
TVP 1
Akcja, Wielka Brytania, Francja, USA, 2011

oncentruje się wokół sprawy tytułowego Blitzza, mordercy policjantów, grasującego w południowo-wschodnim Londynie. Tropi go Tom Brant, zaciekle sierżant z wydziału dochodzeniowo-śledczego, który zrobi wszystko, by schwycić psychopata. Działają wspólnie z detektywem Porterem Nashem. Rozpoczyna się dramatyczny wyścig z czasem. Morderca wciąż wymyka się obławie, a tymczasem na jego liście trafia już kolejna wypytana ofiara. Aby zyskać jeszcze większy rozgłos Blitz przekazuje szczegóły swoich zbrodni dziennikarzowi tabloidu.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 0:25

Piątek

20:00 Ella i John
TVP KULTURA
Dramat, Franc., Włochy, 2017

Mirren i Sutherland wcielają się w uciekającą parę, która udaje się w niezapomnianą podróż starym RV Leisure Seeker. Podróż zaczyna się w Bostonie, jej zwieńczeniem ma być dom Ernesta Hemingwaya w Key West. Podróż jest próbą odnalezienia pasji życia i miłości, która ich łączy.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 0:10

Sobota

20:00 Blue Velvet
TVP KULTURA
Thriller, USA, 1986

Do ojca, który miał zawał serca i przebywał w szpitalu, przyjeżdża z college'u syn, Jeffrey Beaumont. Odwiedzając chorego, chłopak wraca do domu krążąc po odłudnej okolicy. Nagle jego uwagę przykuwa, leżące na polu ludzkie ucho. Powiadamia o dziwnym znalezisku miejscowego detektywa, Williamsa. Tymczasem z Jeffreyem kontaktuje się córka detektywa, Sandy. Naprowadza go na trop piosenkarki z nocnego klubu, Dorothy Vallens. Udując pracownika zakładu dezynsekcji, Jeffrey zjawia się w domu Dorothy i wykrada jej klucz.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 24:00

Niedziela

19:45 Władca pierścieni: Dwie wieże
TVN
Przygodowy, Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2002

W odległej epoce zręczni kowale elfów wykuli dziewiętnaście Pierścieni obdarzonych niezwykłą mocą. Każdy, kogo obdarowano Pierścieniem mógł cieszyć się długowiecznością i liczyć na wszelki dostatek. Trzy Pierścienie otrzymali królowie elfów, siedem - władcy krasnall, dziewięć przypadło ludziom, którzy dzięki nim sięgnęli po władzę, o jakiej śmiertelnym nigdy się nie śniło. Jednak żaden z tych Pierścieni nie miał tak potężnej mocy nad pozostałymi, jak ten, który osobiście wykuł Sauron, Władca Ciemności. Pewnego dnia Sauron stracił swój Pierścień, a wraz z nim swą nieograniczoną władzę...

Wtorek

20:00 Rozwód
TVP KULTURA
Teatr Telewizji, 1968

Mąż i żona po siedmiu latach wspólnego życia postanawiają się rozjeść. Właściwie nie znają dostatecznego powodu do rozvodu, ale chcą coś wymyślić. Zaczynają od podzielenia pokoju. Zawieszają na sznurku przepięrzenie, dzwonią do byłych sympatii z lat młodzieńczych i wymyślają mnóstwo różnych powodów do kłótni. Po wielu perypetiach dochodzą do wniosku, że jednak nie mogą bez siebie żyć.

Środa

01:30 Sztuka kłamania
TVP 2
Komedia, Belgia, Francja, 2018

Akcja filmu rozgrywa się w czasach wojen napoleońskich. Kapitan Neuville zaręcza się z piękną Pauline Beaugrand. Kapitan to pozbawiony skrupułów kłamca i tchórz. Jego grę od razu przejrzała Elisabeth, starsza siostra przyszłej panny młodej. Postanawia jednak milczeć. Tuż przed ślubem kapitan musi opuścić narzeczoną. Wyjeżdża na front, ale obiecuje pisać listy. Tej obietnicy nigdy nie dotrzyma, ona na próżno czeka na wieści od narzeczonego i bardzo cierpi. Aby ulżyć zrozpaczonej Pauline, Elisabeth pisze do niej listy, udając Neuville'a.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 22:35

Czwartek

22:55 Sokół i koka
TVP KULTURA
Biograficzny, dramat, kryminał, Wielka Brytania, Meksyk, USA, 1985

Christopher Boyce przerywa studia i rozpoczyna pracę w zakładach obrony narodowej. Tam przypadkowo poznaje prawdę na temat tajnych operacji wywiadowczych CIA. Zdrugotany wraz z przyjacielem, Adrewn Daltonem Lee, utrzymującego się z handlu narkotykami, chcą sprząść te tajne informacje. Związki z Radzieckiemu.

PIĄTEK • 11 lipca

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017	04:40 Na dobre i na złe - serial
05:55 Info Poranek	05:30 M jak miłość - serial, 2025
07:00 Transmisja Mszy Świętej	06:20 Anna Dymna - spotkania się
07:30 Dom Matek - 2022	06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
08:00 Noce i dnie - serial, 1977	07:30 Pytanie na śniadanie
09:00 Ranczo - serial obcy., 2008	11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
09:55 Komisarz Alex - serial krym.	11:50 Karino - serial, 1974
10:45 Ojciec Mateusz - serial	12:30 Koło fortuny - teleturniej
11:35 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny	13:15 Miłość i nadzieja - serial obcy., Turcja, 2022
12:10 Agrobiznes	14:05 Va Banque - teleturniej
12:30 Agropogoda - magazyn	14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
12:35 Magazyn Rolniczy	15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
12:50 Kalahari, twarde prawo pustyni - dok., Franc., 2022	16:00 Koło fortuny - teleturniej
13:50 Wielka Wypawa Maluchów 2025 - felieton	16:35 Familiada - teleturniej
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obcy., Turcja, 2024	17:20 Miłość i nadzieja - serial obcy., Turcja, 2022
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:15 Va Banque - teleturniej
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:00 Reporterzy - magazyn
18:20 Akacja 38 - serial 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex - serial krym.
21:15 Festiwal Góry Literatury 2025 - reportaże
21:40 Vabank - kom. sens., Polska, 1981
23:40 Erynie - Megajra - serial krym., Polska, 2021
00:40 Zakochani w Rzymie - kom. romant., USA, Włochy, 2012
02:40 Zły generał - akcja, USA, 1999

18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obcy., 2025
20:05 Postaw na milion - teleturniej
21:05 Łato z Radiem i Telewizją Polską - Zakopane - widowisko muzyczne
22:45 Kino relaks - Centralne biuro uwodzenia - komedia sensacyjna, USA, 2008
00:30 Morderstwa w Granville - dram., Franc., Belgia, 2020
02:20 Porzuceny - serial, Wlk. Bryt., 2016
03:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2015

16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:00 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Superman: Powrót - przyg., USA, Australia, 2006
23:20 Matrix: Reaktywacja - SF, USA, 2003
02:10 Kuba Wojewódzki - talk-show
03:15 Yellowstone 2 - miniseria, USA
04:20 Uwaga! - program interw.
04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Hobbit: Pustkowia Smauga - fantasy, przygodowy, USA, N. Zel., 2013
23:55 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów - kom., USA, 2013
02:00 Szkoła uwodzenia 2 - komedia, USA, 2000
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:55 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Grabowski
07:35 Zwykła historia niezwykłych nazw - dok., Polska, 2017
08:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
09:00 Francuskie śniadanie - Thierry Smiatek - serial przyg.-historyczny, Franc., 1963
10:05 Wydarzenie aktualne
10:30 Festiwal Eufonii, 2021 - koncert, 2021
11:35 Galeria sztuki na ekranie - Edvard Munch - dok., Wlk. Bryt., 2021
12:35 Rawhide - Incydent z odkażaniem bydła - western, USA, 1959
13:40 Wolna sobota - film TVP, 1977
14:35 Retro kino - Rio Grande - western, USA, 1950

16:25 Informacje kulturalne
16:50 Gwiazdozbiór TVP - Skaldowie
18:50 Pierre Soulages - mistrz światła i czerni - dok., Franc., 2023
20:00 Ella i John - fab., Franc., Włochy, 2017
22:00 Finał Prezydencji Polski w Radzie UE - Na cztery strony świata - koncert niebezpieczeństwo.
23:45 Kafka - serial biograficzny, Niemcy, Austria, 2024
00:45 Daleko od Reykjaviku - komediodramat, Niem., Dania, Franc., Isl., 2019
02:30 Noc krótkich filmów - Jestem tutaj - 7 słów o przemianach
03:10 Kino nocne - Składowska - film biograficzny, Wlk. Bryt., 2019

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zaklinaczka duchów - Profesorka Neda jest nawiedzana przez ducha tajemniczego adoratora. Do odkrycia tajemnicy użyta zostaje tabliczka Ouija, która przewiduje, że ktoś wkrótce straci życie.
10:55 Maria z przedmieścia - serial obyczajowy
12:50 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Waligóra to 60-letni rencista z kolekcjoner militariów, których szuka głównie po lasach. Podczas jednego z wypadów natrafia na dwóch chłopaków, którzy dręczą psa.

15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Poza prawem - akcja, USA, 2021. Wędrując szlakiem, Shannon wpada na spisek, który naraża jej życie na ogromne niebezpieczeństwo.
22:00 355 - akcja, USA, Chiny, 2022
00:15 Bad Boy - akcja, Polska, 2020
02:30 Menu na miarę - program kulinarny
03:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:20 Menu na miarę - program kulinarny
05:20 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:05 Ten moment - Laura ma 19 lat i dwumiesięcznego synka Kacpra, z którym mieszkają u swojej starszej siostry Wiktorii. Młoda dziewczyna nie radzi sobie z wyzwaniami samotnego macierzyństwa...
05:40 Szkoła - Chłopakowi Andżeliki Sowry z licealnej 1b podobna się działalność charytatywna jednej z koleżanek, Mileny Bednarz. Szymon chce pomóc dziewczynie...
08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny
12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się matka 9-letniej Basi, która zniknęła sprzed domu. Kobieta samotnie wychowuje córkę, ojciec dziewczynki mieszka za granicą.

13:55 Szkoła - program obyczajowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - program obyczajowy
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Kolory miłości - melodramat, Kan., 2021
21:55 Jupiter: Intronizacja - SF, USA, Australia, 2015
00:35 Godzilla minus 1 - przyg., Jap., 2023
03:10 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
04:10 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Niezłomny - sensacyjny, USA, 2014 00:55 Hardkorowy lombard 01:55 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem Mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:00 Navigare Necesse est 11:25 Myśląc Historia 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Cmentarz przy Lipowej 13:00 Władysław Drelicharz 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:30 Krwawy poniedziałek 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Kult św. arcybiskupa Józefa Bilczewskiego 17:20 Mateczniki Polkości 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasny 21:20 Inf. dnia

SOBOTA • 12 lipca

TVP 1	TVP 2
04:55 Zielone kasztany - obycz., Polska, 1985	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:20 Balans bieli - magazyn	06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz i Serwis Info - magazyn poranny
07:40 Rok w ogrodzie	11:35 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	12:10 Nasz dom w górach - serial obycz., Niemcy, 2023
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	14:00 Familiada - teleturniej
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2008	14:35 Koło fortuny - teleturniej
09:55 Komisarz Alex - serial krym.	15:15 Szansa na sukces. Opole - widowisko muzyczne
10:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny, Polska, 2020	16:15 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
12:10 Dobre strony - Tomasz Organelek i Andrzej Seweryn - reportaż	
12:25 Gwiazdy w południe - Sissi - film biograficzny, Austria, 1955	
14:25 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny	

TVN

05:10 Uwaga! - program interwencyjny	18:00 Kuchenne rewolucje - serial kulinarno-rozrywkowy
05:25 Ukryta prawda - program obyczajowy	19:00 Fakty
06:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	19:30 Sport
07:15 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy. Tym razem w kuchni Magdy Gessler pojawi się Malwina Wędkowska, stylistka, kostiumografka, prowadząca program „The Traitors. Zdraycy”	19:40 Pogoda
07:45 Dzień Dobry Wakacje - magazyn	19:45 List w butelce - obycz., USA, 1999
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska	22:25 Droga powrotna - obycz., USA, Kan., 2020
13:20 Szpital św. Anny - program obyczajowy	00:40 Klara - serial, Polska
14:20 Anatomia piękna - program rozrywkowy	02:00 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy
15:25 Kochaj i tańcz - kom., Polska, 2009	03:25 Szpital - program obyczajowy
	04:25 Uwaga! - program interwencyjny
	04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
	05:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News	18:50 Wydarzenia - program informacyjny
10:05 I kto to mówi 3 - kom., USA, 1993. Dalsze losy niezwykle sympatycznej rodziny Ubriacco: małżeństwa Jamesa i Mollie oraz ich dzieci...	19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Gugały
12:20 Liga Narodów w siatkówce kobiet - Polska-Japonia	19:30 Sport; Pogoda
14:20 Gliniarze - serial paradokumentalny. Dochodzi do brutalnego rozboju na meczystwie - napastnik razi go paralizatorem i okrada. Okazuje się, że poszkodowany to były policjant, który teraz dorabiał sobie do emerytury, pracując na brzem w nocnym klubie.	19:55 Kabaret na żywo
16:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy	22:10 Drapacz chmur - sens., USA, 2018. Will Sawyer, to weteran wojenny, a obecnie ekspert do spraw bezpieczeństwa drapacza chmur z misją w Hongkongu. Zostaje poproszony o zbadanie Perły, 225-piętrowego wieżowca
17:35 Awantury o kasę - teleturniej	00:30 Anioły i demony - sens., USA, 2009
	03:25 Świat według Kiepskich - serial komediowy
	04:40 Disco Gramy - program muzyczny
	05:25 Teledyski

TVP Kultura

06:05 Chce się żyć - obycz., Polska, 2013	17:30 Retro kino - Rio Grande - western, USA, 1950
08:05 Portrety - Irena Poniatońska - reportaż	19:25 20x20 lat TVP Kultura - Bartłomiej Topa
08:25 Wojciech Kilar - koncert muzyki filmowej, 2003	20:00 Bilet do kina - Blue Velvet - fab., USA, 1986. Jeffrey Beaumont wraca do domu krążąc po odludnej okolicy. Nagle jego uwagę przykuwa, leżące na polu ludzkie ucho...
09:35 Informacje kulturalne - magazyn	22:15 Klub Jazzowy - O.N.E. + Zbigniew Chojnacki - koncert, 2025
10:05 Cudowny chłopak - obycz., Hongkong, USA, 2017	23:30 Tacy byliśmy - Anna Jantar - reportaż
12:05 Wydarzenie aktualne	00:10 Ella John - fab., Franc., Włochy, 2017
12:45 Sophia Loren. Portret gwiazdy - dokument, Franc., 2020	02:15 20x20 lat TVP Kultura - Bartłomiej Topa
13:50 Tacy byliśmy - Anna Jantar - reportaż	02:50 Dżungla - dok., Włochy, 2022
14:30 Znachor - dram., Polska, 1981. Opuśczonego przez żonę, która odeszła wraz z siedmioletnią córeczką Marysią, znany chirurg, profesor Wilczur, szuka pocieszenia w alkoholu. Zostaje ogrobiony i pobity	04:20 Teledyski
16:55 Festiwal Góry Literatury - reportaż	

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny	20:00 22 kule - akcja, Franc., 2010. Zaskakująca historia emerytowanego gangstera, który przysięgał zemstę na swoich oprawcach.
08:00 Wojciech Ciejrowski. Boso - Meksyk, Paragwaj - tym razem zobaczmy m.in. najważniejsze zabytki Majów, plantację kukurydzy oraz prawdziwy odpust na meksykańskiej prowincji...	22:15 Najemnik - akcja, USA, 2022. James Harper wraz z przyjacielem Mike'em dochodzą do podziemnych sił zbrojnych. Podczas tajnej misji w Berlinie, James zostaje zdradzony przez swoich towarzyszy. Musi walczyć o przetrwanie...
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.	00:20 Zabić Salazara - akcja, Rum., 2016
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Feliks Jurczak kandyduje w najbliższych wyborach na posła. Pewnego dnia mężczyzna budzi się po spotkaniu ze sponsorami swojej kampanii i nie potrafi odwrócić wydarzeń poprzedniej nocy.	02:20 Dyżur - serial medyczny
	03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
	04:00 Menu na miarę - program kulinarny
	05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:05 Szkoła - Janek Lis z 2b gimnazjum marzy o karierze life coacha. Chce pomagać znajomym, motywując ich do spełniania swoich marzeń...	13:25 Detektywi - Matka 16-latkę prosi detektywów o odnalezienie córki. Dziewczyna wyszła z domu po kłótni z ojcem i nie wróciła na noc.
06:05 Wiza na miłość - Kilkoro Amerykanów wyrusza na międzynarodową randkową przygodę. Wierzą, że znaleźli miłość w Internecie i wyjeżdżają za granicę, by po raz pierwszy spotkać się osobiście ze swoimi wybrankami.	14:30 Niezwykłe przygody Adele Blanc-Sec - przyg., Franc., USA, 2010. Młoda i energiczna reporterka udaje się do Egiptu, gdzie w grobowcach ukryte jest zmutyfikowane ciało starożytnego medyka...
07:00 New Looney Tunes II - animacja	16:45 Superman: Powrót - przyg., USA, Australia, 2006
07:45 Uwolnić orkę - przyg., USA, Franc., 1993. Historia nietypowej pary przyjaciół: dwunastoletniego chłopca Jessego i siedmioletniej, ważącej cztery tony orki Willy'ego.	20:00 Batman - przyg., USA, 1989
10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	22:40 Człowiek demolka - sens., USA, 1993
	01:05 Adwokat diabła - sens., USA, Niemcy, 1997
	04:10 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - program rozrywkowy, reality show	11:30 Miodowe Lata - serial komediowy
07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki	12:55 Bibliotekarz: Tajemnica włócznie - przygodowy, fantazyjny, USA, Niemcy, 2004
11:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny	14:55 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny
11:30 00:05 Wydarzenia Kabaretu STOP Drogówka - serial policyjny	20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
02:05 Interwencja - magazyn reporterów	03:05 Lubie disco! - Lista Przebojów
03:25 04:25 Top 10	05:30 Teledyski

NIEDZIELA • 13 lipca

TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera	04:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz i Serwis Info - magazyn poranny
07:00 Transmisja Mszy Świętej	11:15 Rosół polski - magazyn kulinarny
08:00 Tydzień	11:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Elbląg cz. I - widowisko
08:50 Wyjna domowa - serial komediowy TVP, 1966	12:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Elbląg cz. II - widowisko
09:55 Jan Serce - serial, 1981	14:00 Familiada - teleturniej
10:55 Przysiały - serial fab. - serial, 2009	14:35 Koło fortuny - teleturniej
11:55 Między ziemią a niebem	15:10 Szansa na sukces. Opole - widowisko muzyczne
12:00 Anioł Pański, Watykan	
12:15 Między ziemią a niebem	
12:45 Pielgrzymi Nadziei - Adocyjne Misiulaki - reportaż	
13:05 Natura w Jedyne - Islandia, królestwo maskonurów - dok., Franc., Hiszp., 2024	
14:10 Vabank - kom. sens., Polska, 1981	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	

TVN

05:20 Uwaga! - program interw.	16:25 Powrót Batmana - przyg., USA, 1992
05:35 Batwheels I - animacja	19:00 Fakty
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy	19:30 Sport
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Magda Gessler zaprasza nas do lokalu „Gościnną Ukrainką” w Wejcherowie.	19:40 Pogoda
07:45 Dzień Dobry Wakacje - magazyn	19:45 Władca pierścieni: Dwie wieże - przyg., N. Zel., USA, Niemcy, 2002
11:30 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy	23:35 Szybcy i wściekli - sens., USA, Niemcy, 2001
12:10 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy	01:50 Rzeczy, których nie nauczyła mnie matka - serial, Polska
13:00 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show. Bohaterką odcinka jest pięćdziesięcioletnia lwona z małej miejscowości Jedzik, niedaleko Zgierza...	02:20 Szpital - program obyczajowy
14:10 Bella i Sebastian: Nowe pokolenie - przyg., Franc., 2022	04:25 Uwaga! - program interwencyjny
	04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada
	05:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News	19:25 Sport
07:20 Liga Narodów w siatkówce kobiet - Polska-Bułg.	19:35 Pogoda
09:40 Szaleństwa Minionków - anim., USA, 2010. Trzy minifilmy od twórców przebojowej serii o Minionkach, czyli super fajnych, tajnych agentach.	19:55 Mamma Mia: Here We Go Again - musical, Wlk. Bryt., USA, Jap., 2018
10:00 Smerfy: Opowieść wigilijna - anim., USA, 2012	22:25 Żona na niby - kom., USA, 2011. Daniel Maccabee zrywa zaręczyny tuż przed ślubem, bo narzeczona go zdradziła i chciała go poślubić tylko dlatego, że on zostanie lekarzem. Topiąć smutki w barze, odkrywa, że jego ołos wzbudza romantyczne uczucia u pici przeciwnej.
10:35 Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski - anim., USA, Kan., Chiny, 2017	01:00 Wykolejona - kom., USA, 2015
12:35 Mój przyjaciel szpieg - kom., USA, 2020	03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy
14:50 Hobbity: Pustkowia Smauga - sens., USA, N. Zel., 2013	04:40 Disco Gramy - program muzyczny
18:50 Wydarzenia - program informacyjny	05:25 Teledyski
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia	

TVP Kultura

06:05 Śpiewa Maria Koterbska - recital, 1971	14:20 Dobry tytuł - mag. literacki
06:50 Rozmowy (nie)wygodne - Artur Andrus - 2024	15:05 Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014
07:45 Olimpiada Bolka i Lolka - serial animowany, 1983	17:15 Niedziela z... Teresą Lipowską
08:00 Nabożeństwo luteriańskie w Mrągowie	20:00 Niedziela z Bondem - Operacja Piorun - sens., Wlk. Bryt., 1966
09:05 Sophia Loren. Portret gwiazdy - dokument, Franc., 2020	22:20 Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona - dok., Franc., 2018
10:10 Od ucha do ucha - Deszczowy chłopiec - Jeden dzień z życia kukulki z garowej - Cztery słonie - anim.	23:25 Noc krótkich filmów - Przed Madrytem - fab., Urugwaj, 2022
10:45 Francuskie śniadanie - Thierry Smialek - serial przyg.-hist., Franc., 1963	24:00 Bilet do kina - Blue Velvet - fab., USA, 1986
11:55 Mistrz tańca - film TVP, 1968	02:15 Klub Jazzowy - O.N.E. + Zbigniew Chojnacki - koncert, 2025
12:30 Tamte lata, tamte dni - Wojciech Mann - magazyn	03:35 Niedziela z... Teresą Lipowską
13:15 Wojciech Kilar - koncert muzyki filmowej, 2003	04:30 Teledyski

TV Puls

05:50 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny	18:00 Za jakie grzechy, dobry Boże? - kom., Franc., 2014
06:50 Wojciech Ciejrowski. Boso - Meksyk, Paragwaj - tym razem zobaczmy m.in. najważniejsze zabytki Majów, plantację kukurydzy oraz prawdziwy odpust na meksykańskiej prowincji...	20:00 Elita zabójców - akcja, USA, Australia, 2011. Danny, były komandos wraca do akcji, gdy jego mentor i przyjaciel Hunter zostaje porwany przez szekja z Omanu i przetrzymywany jako zakładnik. Aby go uwolnić, Danny musi dokonać niemal niemożliwego
07:50 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze oraz naukowe ciekawostki.	22:15 Skazany - akcja, USA, 2017
08:40 Ranczo - serial kom., Polska	00:50 Vendetta - akcja, USA, 2015
13:45 Agent XXL 2 - kom., USA, 2006. Tajny agent Malcolm Turner powraca, by zdemaszkować twórcę groźnego wirusa komputerowego, który może zagrozić bezpieczeństwu rządowych danych...	02:25 Dyżur - serial medyczny
15:50 Agent XXL: Rodzinny interes - serial obyczajowy - kom., USA, 2011	03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
	04:00 Dyżur - serial medyczny
	05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

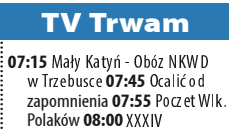
TVN 7

05:05 Szkoła - Marta Bieńkuńska z licealnej 2b marzy o wyjeździe do Paryża razem z klasą. Niestety jej mama w ramach kary nie zamierza opłacić jej wycieczki.	14:15 Mistrzowskie pojedynki. Eternal Glory - program rozrywkowy
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	15:20 Uwolnić orkę II - przyg., USA, Franc., 1995. Chłopiec Jesse i orka Willy, to para przyjaciół. Pewnego dnia rodzina Jesse wybiera się na piknik. Rozbijają namioty nad brzegiem oceanu...
07:05 New Looney Tunes II - animacja	17:20 Jupiter: Intronizacja - SF, USA, Australia, 2015
07:20 Krowy na wypasie - anim., kom., USA, Holandia, Niemcy, 2006. Co robią mieszkańcy gospodarstwa wiejskiego pod nieobecność farmera? Chodzą, mówią, i robią rzeczy na wzór człowieka.	20:00 Godziny szczytu - sens., USA, 1998
09:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	22:15 Ocean's Eleven: Rzyzykowna gra - sens., USA, 2001
13:15 Detektywi - 43-latką z dnia na dzień zostaje porzucona przez męża. Kobieta jest załamana i nie może uwierzyć, że maż rzeczywiście zostawił ją i dzieci.	00:40 Wszyscy święci New Jersey - sens., USA, 2021
	03:10 Fachowcy - program paradokumentalny
	03:55 Usterka - program poradnik.

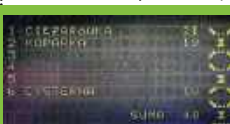

TV 4

06:00 Cudownych rodziców mam	16:10 Koncert zyczeń
06:10 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show, program rozrywkowy	17:00 Mateczniki Polskości
07:10 Jezus i jego życie - serial dokumentalny, Wlk. Bryt., 2019	17:55 Poczet Wlk. Polaków
08:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki	18:00 Anioł Pański
11:00 Uroczysko - serial krym.	18:05 Inf. dnia
12:00 Niesamowity Spider-Man 2 - sens., USA, 2014	18:15 Rozmowy niedok.
15:00 Wydział zabójstw, Hollywood - sens., USA, 2003	19:25 Sw. na każdy dzień
17:35 Jumanji: Przygoda w dżungli - sens., USA, 2017	21:45 Nie tylko Ulmowie
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto	21:55 Sw. na każdy dzień
00:00 STOP Drogówka - serial policyjny	22:45 Jak wygrać małżeństwo?
01:05 Powrót do przeszłości	23:00 Jak my to widzimy
02:55 Interwencja - magazyn reporterów	23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
03:25 Lubie disco! - Lista Przebojów	
05:30 Teledyski	

PONIEDZIAŁEK • 14 lipca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:45 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Noce i dnie - serial, 1977 08:55 Ranczo - serial obycz. 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial krym., Polska, 2020 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Islandia, królestwo maskonurów - dok., Franc., Hiszp., 2024 13:50 Wielka Wypawa Maluchów 2025 - felieton 14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2025 06:25 Dobre historie - Wiatrak - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - magazyn kulinarny 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Karino - serial, 1974 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej	06:10 Uwaga! - program interwencyjny 06:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:25 Wycieczkowiec - program rozrywkowy 10:25 Zagadki losu - program obyczajowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Szpital - program obyczajowy 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do biura Malanowskiego przychodzi zrozpaczony Jacek Olszak, ojciec kilkuletniej Laury, która po rozwodzie zamieszkała ze swoją matką i byłą żoną Jacka, Patrycją. 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - paradokument 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:40 Gliniarze - paradokument 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny	06:15 Muzyczne poranki 07:05 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 07:40 Podróże z historią - Śladem Wikingów - rep. 08:25 Od ucha do ucha - Deszczowy chłopiec • Jeden dzień z życia kukułkizęgarowej • Cztery słonie - filmy animowane 09:00 Rodzina Kanderów - serial obycz., Polska, 1988 10:10 Cudowny chłopak - obycz., Hongkong, USA, 2017 12:10 Pierre Soulasque - mistrz świata i cześci - dok., Franc., 2023 13:15 Ranczo - Incydent z mistrzem ringu - western, USA, 1959 14:20 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, 2009 15:10 Jutro idziemy do kina - fab., Polska, 2007	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - Duch, który zna ukryty skład amunicji, wyznaje Melindzie, że jedna z bomb zaginęła i znajduje się w niepowołanych rękach. 10:55 Maria z przedmieścia - serial fabularny 12:50 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 16-letni Tymon to siondziejczy syn, który w dobrej sytuacji i znanym w mieście parę prawników. Prowadzi dosyć hulastyczny tryb życia, nie stroniąc od imprez i używek, a wszystko to, na koszt rodziców. Podczas jednej z imprez zadłuża się u dilerów...	05:05 Ten moment - 24-letnia Joanna przeżyła studia, kiedy w jej życiu pojawił się przystojny i zamożny Jarek, w którym zakochała się do szaleństwa. Po ślubie Jarek zdominował dziewczynę... 05:40 Szkoła - Dziewczyna Kacpra Filipiaka z licealnej 1c przyłapuje go na całowaniu z inną, a nastolatka mawia jej, że to jego brat bliźniak. 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalny-kryminalny 12:55 Detektywi - Do biura detektywistycznego Anny Potaczek i Macieja Dejczer zgłasza się przerażona studentka i prosi o odnalezienie przyjaciółki, która zaginęła i nie ma z nią kontaktu. 13:55 Szkoła - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 17:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:30 Uroczysko - serial krym. 23:05 Szczeki 3 - sens., USA, 1983 01:15 Love Island. Wyspa miłości 02:20 Hardkorowy lombard 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleskopy TV Okazje
							
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reportery - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:25 Mała doboszka - serial sens., Wlk. Bryt., USA, 2018 21:20 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011 23:10 Świat bez fikcji - Grace Kelly: zaginione miliony - dok., Wlk. Bryt., 2021 00:10 Miłość i turbulencje - kom. romant., Franc., 2013 02:00 Apokalypso - fab., USA, 2006 04:20 Notacje - Maciej Dejczer. Na własnych warunkach albo bez nich - dok., 2024	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Postaw na milion - teleturniej 21:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 22:10 Zona dla Polaka - reality show 22:20 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015 00:20 Miłość jest blisko - kom. romant., Polska, 2021 02:20 Stulecie Winnych - serial, 2020 03:20 Ostateczne poświęcenie - dram. wojenny, USA, 2019	19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Krwawy diament - sens., USA, Niemcy, 2006 00:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 01:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:10 Yellowstone 2 - miniserial, USA 03:15 Szpital - program obycz. 04:15 Uwaga! - program interw. 04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport; Pogoda 19:55 Mega hit - Venom - sens., China, USA, 2018. Ambitny detektyw śledczy, Eddie Brock zawsze obsesyjnie poszukiwał prawdy. Za zdemaskowanie nieetycznych działań firmy Life Foundation zapłacił wysoką cenę. 22:15 Genezis planety małej - sens., USA, 2011 00:30 Resident Evil: Potępienie - anim., Jap., 2012 02:55 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 03:55 „Kabaretowa Ekstraklasa” 04:40 Disco Gramy 05:25 Teleskopy TV Okazje	17:05 Rodzina Kanderów - serial obycz., Polska, 1988 18:20 Niedziela z... Teresą Lipowską 19:15 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Gerald Clayton - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mistrzów - Inwazja porywaczy ciał - horror, USA, 1956 21:30 Operacja Piorun - sens., Wlk. Bryt., 1966 23:50 Klub Jazzowy - O.N.E. + Zbigniew Chojnacki - koncert, 2025 01:05 Kino nocne - Znachor - dram., Polska, 1981 03:30 Więcej niż fikcja - Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona - dok., Franc., 2018	15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Pan „Wypadek” - akcja, Wlk. Bryt., 2018 22:05 Poza prawem - akcja, USA, 2021 00:00 Zapieni - akcja, USA, Wlk. Bryt., Bułg., 2005 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze oraz naukowe ciekawostki. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Mistrzowie pojedynki. Eternal Glory - program rozrywkowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Miłosny bestseller - kom., Wlk. Bryt., USA, Meksyk, 2022 22:20 Godziny szczytu - sens., USA, 1998 00:25 Kolory miłości - melodramat, Kan., 2021 02:15 Oczami ofiary 03:20 Fachowcy - program paradokumentalny 04:00 Druga strona medalu - talk-show	10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Mateczniki Polkości 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wyrwani z ulicy 13:05 Historia krzyża na Tarnicy 13:30 Msza św. 14:30 Pedziakiem z ogona wiewiórki pisane 15:00 Pilioci. Białe - Czerwoni z Dębina 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świądkowie 17:30 Moja parafia 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Wędką nad wodę 22:30 Bawer - Moja Walka 23:35 Duszpasterz

WTOREK • 15 lipca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Noce i dnie - serial, 1977 09:00 Ranczo - serial obycz., 2008 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:50 Ojciec Mateusz - serial krym., Polska, 2020 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Amerykańska Arktyka - zagrożony rezerwat - dok., Austria, 2020 14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2025 06:25 W sercu Bażanówki - reportaż 06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny, 2025 11:50 Karino - serial, 1974 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej	06:10 Uwaga! - program interw. 06:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:25 Wycieczkowiec - program rozrywkowy 10:25 Zagadki losu - program obyczajowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Szpital - program obycz. 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do Malanowskiego zgłasza się młody instruktor tenisa, Łukasz Maliniak. Mężczyzna zakochał się ze swoją podopieczną. Problem polega na tym, że... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - Bogaty biznesmen zostaje zastrzelony we własnym łóżku, jego żona ledwo uchodzić życiem. Detektywi odkrywają, że... 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda	06:10 Muzyczne poranki - teledyski 06:55 Tamte lata, tamte dni - Grażyna Barszczyńska - magazyn 07:35 Latarnie polskiego wybrzeża - dokument, Polska, 2015 08:20 Księga Przestrzeni - Między blokiem a kamienią 09:00 Rodzina Kanderów - serial obycz., Polska, 1988 10:10 Jutro idziemy do kina - fab., Polska, 2007 12:05 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Gerald Clayton - serial dok., Włochy, 2017 12:45 Góry Literatury - reportaż 13:20 Ranczo - Incydent przy studni Jacoba - western, USA, 1959 14:20 Głos - film TVP, 1991 15:40 Niespotkanie spokojny człowiek - film TVP, 1975	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - Melinda walczy z ciemnymi siłami o duszę dziewczynki, która została uwieczniona w pewnym domu. 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Łucja, to nastolatka, która wygrywa casting w konkursie ogłoszonym przez znaną agencję. Ma zostać modełką, ale musi wziąć udział w kosztownym szkoleniu. Jej rodzice nie są zamożni, w końcu decydują się postawić wszystko na jedną kartę...	05:05 Ten moment - Dwudziestoletni Maks i rok starszy Kuba walczą o siebie po osiedlu w poszukiwaniu przegod i kasy na piwo. Chłopcy kradną tablice rejestracyjne, zdobywają ją broń i napadają na stację benzynową. 05:40 Szkoła - program obyczajowy 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalny-kryminalny 12:55 Detektywi - 67-latkę prosi detektywów o pomoc, kobieta została okradziona metodą na wnuczka. 13:55 Szkoła - Dagmara Bilińska, uczennica I liceum podkochnuje się w się w Sebastianie Greli. Dziewczyna jest nieśmiała i nie czuje się wystarczająco atrakcyjna, że by poderwać ucznia.	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjantki i Policjanci 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 17:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Osadzeni - sens., USA, 1989 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:45 Cudownych rodziców mam 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleskopy TV Okazje
							
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reportery - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:25 Nieznajoma - serial, Wlk. Bryt., 2020 21:30 Love Story - melodramat, USA, 1970 23:20 To był lipiec 1945 - dok., Polska, 2020 00:25 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011 02:15 Warszawa - obycz., Polska, 2003 04:10 Notacje - Maciej Dejczer. Nie trzeba być himalaistą, żeby zrobić film o ludziach wspinających się w góry - dokument, 2024	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Postaw na milion - teleturniej 21:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 22:25 Zona dla Polaka - reality show 22:35 Sztuka kłamania - kom., Belgia, Franc., 2018 00:20 Londyński bulwar - fab., USA, 2010 02:15 Stulecie Winnych - serial, 2020 03:10 Tajemnice miejsc zbrodni - serial dok., Franc., 2020	20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Legendy ringu - kom., USA, 2013 23:50 Kuba Wojewódzki - talk-show 01:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 02:05 Rzezy, których nie nauczyła mnie matka - serial, Polska 02:35 Szpital - program obycz. 04:35 Uwaga! - program interwencyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny	16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 20:00 Super hit - Inferno - sens., USA, Węgry, 2016 22:45 Rekrut - sens., USA, 2003 01:05 Linia życia - sens., USA, Kan., 2017 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleskopy TV Okazje	16:50 Rodzina Kanderów - serial obycz., Polska, 1988 18:05 20x20 lat TVP Kultura - Bartłomiej Topa, 2025 18:35 Portrety - Irena Poniatońska - reportaż 18:55 Fabryka czasu - dok., Franc., 2021 20:00 Teatr Telewizji - Rozwód - 1968 21:10 Lekkie obyczaje - I Bóg stworzył kobietę - fab., Franc., 1956 22:55 Tamte lata, tamte dni - Stanisława Celinska 23:35 Film noir. Style noir, - serial dok., Wlk. Bryt., 2022 00:35 Kino Mistrzów - Inwazja porywaczy ciał - horror, USA, 1956 02:10 Kino nocne - Błąd systemu - dram., Niemcy, 2019	15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Brygada ponad prawem - akcja, Francja, Wlk. Bryt., 2015. Legenda francuskiej policji Serge Buren stosuje nietuzinkowe metody dochodzenia, czasami balansując na granicy prawa. 21:55 22 kule - akcja, Francja, 2010 00:10 Więzienie w ogniu - akcja, USA, 2015 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - 38-letnia Dominika przygotowuje kolację wigilijną, gdy niespodziewanie do jej domu przychodzi 37-letnia Beata. Twierdzi, że jest kochanką jej męża... 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Człowiek demolka - sens., USA, 1993 22:30 Adwokat diabła - sens., USA, Niemcy, 1997 01:35 Dom wygranych - kom., USA, 2017 03:25 Fachowcy - paradokument 04:05 Druga strona medalu - talk-show	09:50 Mateczniki Polkości 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Grunwald, 1410 13:05 Kolor Boga 13:30 Msza św. 14:30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia 15:00 Testament Miłości Jana Pawła II w Ełku 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przdrowie w Obiektwywie 16:40 Drowie z Bożej Apteki 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Rajd Katynski 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:05 Wykłady z konferencji
naukowej w TK w Warszawie
12:50 Ulmowie. Świadek
sprawiedliwych **13:20** Przegląd
Tyg., „Niedziela” **13:30** Mśza św.
14:35 W gotowości **15:05** Po
stronie prawdy **15:50** Ma się
rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10**
Z wędką nad wodę **16:35** Sól
życia **17:05** Akademia pro-life
17:30 Odpowiedzialni za Księciół
17:55 Poczet WK. Polaków
18:00 Anioł Pański **18:05** Inf.
dnia **18:15** Rozmowy niedok.
19:25 Sw. na każdy dzień **19:30**
Każdy maluch to potrafi **19:45**
Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia **20:20** Różaniec
20:50 Myśląc Historia **21:00**
Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widenia

POZIOMO: 1) stopień oficerski; 2) kupowana od jubilera; 3) "... posłów greckich" Jana Kochanowskiego; 4) występuje na parkiecie; 5) Justyna, Miss Polonia 2000; 6) witamina B1 inaczej; 7) nauka o gospodarowaniu; 8) strzyżone kosiarkami; 9) smaczny owoc; 10) ... zielona, wąż dusiciel; 11) stan w USA ze stolicą w Lincoln; 12) człowiek z uczuleniem; 13) owoc brzozy i kłonu; 14) kolorowa na stopie; 15) papiery wartościowe; 16) kiero-
wnictwo portu, urząd; 17) szkółka leśna, matecznik; 18) prze-
nieśna ścianka na plażę; 19) nieudane rozpoczęcie biegu; 20) serwujący sportowiec; 21) wyliczenie, wycenienie wartości; 22) zrzessa miłośników lotnictwa; 23) znak zodiaku; 24) miejski po-

PIONOWO: 2) na dachu samochodu; 5) naukowiec od roślin; 13) twardy w desce; 14) topiony lub z dziurami; 18) inaczej licytacja, aukcja; 19) inaczej rozsada, sadzonka; 30) Schengen lub Gazy; 31) greckie wzgórze z Partenonem; 32) kąpielowy do wytarcia; 33) twarda osłona żółwia; 34) pierwiastek Cr; 35) zbędne kilogramy do zrzućenia; 36) kraj z Trypolisem; 37) stan w USA z Montgomery; 38) przewozi pasażerów; 39) pers lub dachowiec;

40) uraz u sportowca; 41) powieść Prusa z Wokulskim; 42) Britney, znana piosenkarka; 43) pawian niedźwiedziowy krócej; 44) czarny materiał żałobny; 45) najwyższy szczyt Filipin; 46) tłoczenie świeżego powietrza; 47) rozmowa dziennikarza z gwiazdą; 48) skóra do wycierania okularów; 49) przedstawiciel dyplomatyczny papieża; 50) natrętna myśl, ruminacja; 51) narzędzie do ścierania warzyw; 52) zawodowo parzy i podaje kawę; 53) topola drżąca inaczej; 54) jej stolicą Bukareszt; 55) najważniejszy na statku; 56) chodzi w niej książdź; 57) zapalenie gardła lub migdałków; 58) pierwszy mężczyzna w mitologii nordyckiej; 59) pokarm wabiący zwierzyne.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

Sprawdź się w SUDOKU: wypiechij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

POZIOMO: 1) Rudyard, napisał "Księgę dżungli"; 7) pieniądze w portfelu; 11) Gioacchino, skomponował "Cyrylika Sewilskiego"; 12) element mostu między podporami; 13) rzemieślnik od obijania krzesel i sof; 14) kraj z Tunisem; 15) literacka żona Konrada Wallenroda; 18) William Butler, irlandzki poeta; 21) Fin lub Szwed; 26) stolica Rwandy; 28) zawody żeglarskie; 29) jej stolicą Canberra; 33) czwarta litera alfabetu greckiego; 36) forma pożyczki z banku; 40) AA w latarni; 42) mityczny pół człowiek, pół koń; 43) autor tekstów kabaretowych; 44) studenckie dzienniczki z ocenami; 45) amerykański stan z Montgomery; 46) budują je bobry. **PIONOWO:** 1) dziesiąta litera alfabetu greckiego; 2) antonim tyłu; 3) Henrik, autor dramatu "Dzika kaczka"; 4) ostre zakończenie strzały; 5) Xe dla chemika; 6) ujemne lub całkowite w matematyce; 7) instrument z gryfem i progami; 8) przyklejane paznokcie; 9) potocznie o benzynie; 10) zwrotny na paczce; 16) płynie przez Hanower; 17) Joanna dla przyjaciół; 19) elektroencefalografia; 20) góry z Giewontem; 22) "... amandi", poemat Owidiusza; 23) brzuszný to tyfus; 24) rzeka w Dżubie; 25) auto na złomowisku; 27) głęboki, niski głos kobiety; 30) włoski region z Perugią; 31) matka Achillesa; 32) drugi największy kontynent Ziemi; 33) Duster na autostradzie; 34) przerywana na jezdni; 35) roślina na szał; 37) inaczej mówca, orator; 38) pszenica twarda; 39) pospolita to kalebasa; 41) miasto świętego Franciszka.

Hasło z kolorowych pól z literą "O" i "U" utworzy rozwiązanie:

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski “L”. Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych pionowo.

Wynik dzielenia; inaczej bargiel, ptak; ze stolicą w Wilnie; wystawia recepty; azjatycka przyprawa do piwa; czerwony kwiat w polu; potocznie o pieniądzech; matematyczne zadanie z niewiadomą; Krzysztof, odkrył Amerykę; ze stolicą w Bamako; seler, brokuły i ziemniaki; wyspa koralowal z laguną; nękanie w miejscu pracy; świątynia prawosławna; lodowy domek Eskimosów; Orzeszkowa, pisarka; stan Stanów Zjednoczonych z Annapolis; tłuszcz ze słoniny; Defoe lub Olbrychski, aktorzy; dawny japoński rycerz; jej stolicą Valletta; marka włoskich ciężarówek; przepływa przez Celle; jeden ze sztuków; jest nim scrub w Australii; śpiew do melodii z taśmy w pubie; plażowe składane fotele; pierwszoplanowa w filmie; wawrzyn szlachetny krócej; rzepakowy do smażenia; rzeka w Wettingen; "Czarodziejski ...", opera Mozarta; bezkresna lub sina na horyzoncie; miasto Remigiusza Mroza; stolica Gwinei Równikowej; dawna nazwa Grecji; cywilny lub kościelny; jest nim basior; długa część czołgu; chińska, głęboka patelnia; ... tremens , majaczenie; inaczej o okuliście.

5		7	9	4		1		
				3		2	7	6
	6				8			5
	8		6		4			
		5						3
9								2
7		8			9			
6							2	9
	4		5	8	1		6	

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 wyrazów kojarzących się z zakupami. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: kasjer, towar, karta, portfel, chleb, muzyka, klient, kolejka, regał, wózek, chłodnia, cukier, ochrona, koszyk, cena, kasa, rabat, bułka, drzwi, parking.

S	B	O	C	Z	E	K	R	Ó	J
F	O	R	M	U	Z	Y	K	A	C
S	K	A	Ł	T	K	A	O	H	P
E	S	O	O	B	S	I	L	O	O
R	I	W	S	A	U	E	E	P	R
W	A	R	I	Z	B	Ł	J	R	T
R	T	A	K	E	Y	U	K	A	F
A	K	B	D	L	Ó	K	A	A	E
K	P	A	R	K	I	N	G	C	L
R	I	T	Z	A	O	E	T	A	P
A	E	Z	W	R	C	H	N	E	T
K	W	G	I	T	H	Ł	Ó	T	C
Ó	Ó	A	A	A	R	A	F	E	Z
W	Z	C	H	Ł	O	D	N	I	A
Ó	E	H	I	E	N	A	G	A	F
R	K	W	A	K	A	S	J	E	R